Bundel van de Collegevergadering van 14 juli 2020

9 Verordening sociaal domein Berkelland 2021 (3368)

- 1 CV Verordening sociaal domein Berkelland 2021.docx
- 2 RV Verordening sociaal domein Berkelland 2021.docx
- 3 Verordening sociaal domein Berkelland 2021_bijlage 2e nieuwsbrief.pdf
- 4 Verordening sociaal domein Berkelland 2021_bijlage CONCEPT Persbericht 1.docx
- 5 Verordening sociaal domein Berkelland 2021_bijlage verordening.pdf
- 6 Verordening sociaal domein Berkelland 2021_bijlage advies clientenraad sdoa 1.pdf
- 7 Verordening sociaal domein Berkelland 2021_bijlage advies welzijnsraad 1.pdf

gemeente Berkelland

Zaaknummer	:	3368
Collegevergadering	:	14 juli 2020
Onderwerp	:	Verordening sociaal domein Berkelland 2021
Portefeuillehouder	:	M.H.H. van Haaren-Koopman, G.J. Teselink
Steller	:	M. Ligtenbarg, Team Opdrachtgeverschap tel. : 06 49235932
Openbaar	:	uitgesteld openbaar *(na besluitvorming in Oost Gelre op 21 juni)*
Afgestemd met	:	Saskia Kruit, Ron Gijsbers (team juridisch), Hester van Zwet, Milad Lahdo, Lizzy Hutten, Trix Klompjan (team opdrachtgevers), Carmen Klein Goldewijk, Esther Verhage (team ondersteuning sociaal domein), Anne Weijman (team communicatie), Geert te Brummelstroete (team financiën), Monique Pragt (teamcoach VMK), Sander Jentink (gemeente Oost Gelre), Bernadet Klein Gunnewiek (gemeente Winterswijk), Hans Bussing (SDOA)
Programmamanager	:	Esther Wisselink

Te nemen besluit:
1. De Verordening sociaal domein Berkelland 2021 ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad.

Toelichting voor college bij raadsvoorstel
In het najaar van 2019 is de gemeente Berkelland samen met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA) het proces gestart om te komen tot een verordening sociaal domein. Deze is gebaseerd op de verordeningen ten behoeve van de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en leerlingenvervoer.
De transformatie in het sociaal domein en de behoefte om de bedoeling van de wetgeving als uitgangspunt te hanteren, zijn aanleiding om deze verordening sociaal domein op te stellen. Deze verordening stimuleert en is behulpzaam bij het creëren van meer integraliteit, samenhang en verbinding en draagt daarmee bij aan de transformatie in het sociaal domein. Integraal werken wordt in deze verordening bevorderd doordat gebruik wordt gemaakt van een andere opbouw en indeling van de verordening.
Belangrijke kenmerken van de verordening sociaal domein zijn dat de hulpvraag van de inwoner centraal staat, gewerkt wordt vanuit de bedoeling, de indeling in wet-overstijgende thema's is en de verordening toegankelijker en beter leesbaar is dan de huidige verordeningen voor inwoners en professionals.
Gezien de samenwerking op het gebied van de Participatiewet in de GR SDOA, is dit project opgepakt in samenwerking met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de SDOA. Over de hoofdstukken betreffende de Participatiewet (H. 3, 7 en 9) heeft het DB SDOA reeds positief besloten. Daarmee kan de verordening in het geheel worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Communicatie (in-en extern)
Samenvatting/kernboodschap
De Verordening Sociaal Domein Berkelland wordt ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Na besluitvorming door de raad treedt de Verordening sociaal domein Berkelland 2021 op 1 januari 2021 in werking. Alle lokale verordeningen die waren opgesteld voor de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en leerlingenvervoer staan nu in één verordening.
Deze verordening is in een geheel nieuwe stijl opgesteld, waarbij veel aandacht besteed is aan de leesbaarheid van de verordening. Met deze nieuwe verordening zet de gemeente de hulpvraag van de inwoner –meer dan voorheen – centraal en maakt passend maatwerk beter mogelijk. Hiermee wil de gemeente het werken vanuit 'de

bedoeling van de regels' mogelijk maken. Bovendien verwacht de gemeente dat hiermee een betere dienstverlening geboden wordt.

Communicatie via:
Persbericht (bijgevoegd)
Artikel in Berkelbericht (bijgevoegd)
Bericht op Facebook, Twitter en Instagram
Persgesprek in gemeentehuis
Intranet
Website

Bijlage:
1. Raadsvoorstel verordening sociaal domein Berkelland 2021
2. Reactie Welzijnsraad Berkelland
3. Reactie Cliëntenraad SDOA
4. Verordening sociaal domein Berkelland 2021
5. Persbericht
6. 2e nieuwsbrief verordening sociaal domein

gemeente Berkelland

Zaaknummer	:	3368
Raadsvergadering	:	15 september 2020
Onderwerp	:	Verordening sociaal domein Berkelland 2021
Collegevergadering	:	14 juli 2020
Portefeuillehouder	:	M.H.H. van Haaren-Koopman, G.J. Teselink
Steller	:	M. Ligtenbarg tel: : 06-49235932

Te nemen besluit:
1. De Verordening sociaal domein gemeente Berkelland 2021 vaststellen en in werking laten treden per 1 januari 2021.

Waarom dit voorstel en wat is het effect
In het najaar van 2019 is de gemeente Berkelland samen met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA) het proces gestart om te komen tot één verordening sociaal domein. Dit is gebaseerd op de verordeningen ten behoeve van de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en leerlingenvervoer. De transformatie in het sociaal domein en de behoefte om de bedoeling van de wetgeving als uitgangspunt te hanteren, zoals beschreven in het beleidskader Samen Denken Samen Doen, zijn aanleiding om deze verordening sociaal domein op te stellen.

Deze verordening stimuleert en is behulpzaam bij het creëren van meer integraliteit, samenhang en verbinding en draagt daarmee bij aan de transformatie in het sociaal domein. Integraal werken wordt in deze verordening bevorderd doordat gebruik wordt gemaakt van een andere opbouw en indeling van de verordening. Belangrijke kenmerken van de verordening sociaal domein zijn dat de hulpvraag van de inwoner centraal staat, er gewerkt wordt vanuit de bedoeling, de indeling in wet-overstijgende thema's is en de verordening toegankelijker en beter leesbaar is dan de huidige verordeningen voor inwoners en professionals.
Gezien de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de uitvoering van de Participatiewet in de gemeenschappelijke regeling SDOA, is dit project opgepakt in samenwerking met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de SDOA.
De verordening sociaal domein is gebaseerd op de modelverordening van Stimulansz, die nadrukkelijk het werken vanuit de bedoeling centraal stelt. Een alternatief zou zijn om de modelverordening van de VNG te gebruiken. Dit is echter een moeilijk leesbare verordening, met veel vakjargon en kent als uitgangspunt een vertaling van de letter van de wet. Het werken vanuit de bedoeling, zoals gemeente Berkelland voorstaat, is juist gebaseerd op de geest van de wet; wat hebben we bedoeld met de wet- en regelgeving.

De 'Verordening sociaal domein Berkelland 2021' ligt nu ter vaststelling aan u voor.

Argumentatie:
1.1 De Verordening sociaal domein sluit aan bij het werken vanuit de bedoeling.
De verordening sociaal domein gaat uit van het 'werken vanuit de bedoeling' en het effect dat we realiseren voor de inwoner. De nadruk ligt daarbij minder op wet- en regelgeving

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

(zonder deze uit het oog te verliezen) en juist meer op de hulpvraag van de inwoner en passende oplossingen en resultaten bij de situatie van die inwoner. Met de kernwaarden geven we richting aan de uitvoering van de verordening sociaal domein.
De nu geldende verordening is in taalgebruik erg juridisch geschreven. Dit leidt soms onbedoeld tot oplossingen die niet aansluiten bij onze maatschappelijke doelen en de behoeften van onze inwoners. Met de nieuwe verordening beogen we naast de bepalingen van de verschillende wetten ook de bedoeling van deze wetten te verwoorden. De vraag van de inwoner staat daarbij meer centraal, doordat deze een andere opbouw, vormgeving en themagerichte indeling kent. Hiermee wordt ingezet op een oplossings- en vraaggerichte aanpak over de domeinen heen. Dat betekent een verandering in denk- en werkwijze voor iedereen die met deze verordening in aanraking komt.

1.2 De Verordening sociaal domein stimuleert een integrale aanpak en werkwijze.
De verordening sociaal domein stimuleert een integrale aanpak en werkwijze. Daarin vindt (meer en beter) afstemming plaats tussen de professionals op het gebied van onder andere de Jeugdwet, de Wmo, de Participatiewet, leerlingenvervoer en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit vraagt van onze medewerkers specifieke competenties waar het gaat om afstemming, besluitvorming over een aanvraag, motivering van toekenning en afwijzing en het voeren van de gesprekken met de inwoners. Hierin zal voor eenieder de denk- en werkwijze gelijk moeten zijn om echt integraal te kunnen (samen)werken.

1.3 De Verordening sociaal domein sluit aan op het project 'Samen aan het Stuur' en is een instrument voor een goede uitvoering hiervan.
De gemeente bekijkt per inwoner welke hulp nodig is en zet passende voorzieningen in. Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is er een doorgaande ontwikkellijn. Deze doorgaande ontwikkellijn is een belangrijk onderdeel binnen 'Samen aan het Stuur'. Zo komen meldingen/ aanvragen direct lokaal bij de Voormekaar teams binnen. Binnen de ontwikkellijn kunnen alle inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, van arbeidsmatige dagbesteding tot uitstroom naar werk, zich ontwikkelen naar vermogen. Het is mogelijk om simpel te switchen tussen de verschillende voorzieningen (trap op, trap af).

1.4 De Verordening sociaal domein draagt bij aan de transformatie.
De verordening is ingezet uit het oogpunt van transformatie en een betere dienstverlening aan onze inwoners.
Deze verordening sluit mooi aan op het proces 'doorpakken sturen in het sociaal domein' en de uitvoeringsvisie. De uitvoeringsvisie is geënt op drie pijlers, te weten deskundigheidsbevordering, kwaliteitsmanagement en bedrijfsvoering.
Deskundigheidsbevordering heeft betrekking op kennis en vaardigheden en op houding en gedrag en stelt de professionals in staat om volgens hun professionele standaard en volgens de uitvoeringsvisie te werken. Met Kwaliteitsmanagement wordt gestuurd op goede dienstverlening en grip op de kosten. Ook richt kwaliteitsmanagement zich op de toepassing van het afwegingskader waarmee medewerkers van VMK werken, met daarin de verhouding tussen kernwaarden, rechtmatigheid en financiën. Dit resulteert in een focus op het effect voor de inwoner en minder op de wet- en regelgeving. Kortom, meer focus op de doelmatigheid en effectiviteit. Bedrijfsvoering heeft betrekking op sturing op de feitelijke werkzaamheden en inzet van middelen. De synergie tussen doorpakken sturen in het sociaal domein, de uitvoeringsvisie en de verordening zorgt voor een integrale denk- en werkwijze. Hierin zal voor een ieder de denk- en werkwijze op dezelfde uitgangspunten gebaseerd moeten zijn en op elkaar afgestemd zijn om echt integraal te kunnen (samen)werken.

1.5 De Verordening sociaal domein sluit aan bij de regionale visie op zorg en gezondheid "Samen werken aan Langer gezond en gelukkig in de Achterhoek".
De behoefte van de inwoner staat centraal in deze nieuwe verordening. Luisteren is daarom het eerste wat we altijd doen. Wat heeft iemand nodig om zo zelfstandig mogelijk te kunnen leven en mee te doen in de samenleving? Het antwoord op die vraag kan sterk variëren en vraagt dus om een persoonsgerichte aanpak, waarbij niet het aanbod van een organisatie leidend is.

1.6 Het Dagelijks Bestuur (DB) van SDOA heeft ingestemd met de hoofdstukken die de thema's werk, inkomen en schulden betreffen.
Alle bevoegdheden rondom de Participatiewet zijn door de drie colleges (Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk) overgedragen aan het Algemeen Bestuur (AB) van SDOA. Het AB heeft verschillende taken en bevoegdheden gedelegeerd aan het DB van SDOA. Daarom is de verordening sociaal domein voor het deel van de bevoegdheden rondom de Participatiewet ter instemming voorgelegd aan het DB van SDOA. Het DB van SDOA heeft de verordening daarna aan ons college voorgelegd. Ook de cliëntenraad van SDOA heeft meegelezen met de verordening en een positief advies afgegeven. Ons college legt de nieuwe Verordening sociaal domein Berkelland 2021 nu in het geheel ter vaststelling voor aan uw gemeenteraad.

1.7 De Verordening sociaal domein maakt het gemeentelijk beleid binnen het sociaal domein toegankelijker voor inwoners.
De verordening is in meer begrijpelijke taal geschreven, er zijn kernwaarden benoemd en de opbouw is geordend op thema in plaats van op wet. Dat maakt de verordening toegankelijker dan voorheen. De toegankelijkheid van deze verordening zal behulpzaam zijn bij het ondersteunen van inwoners door de Voormekaar teams, SDOA medewerkers en andere professionele hulpverleners en maatschappelijke instellingen.

1.8 De Verordening sociaal domein draagt bij aan een betere dienstverlening aan inwoners.
Deze verordening geeft een impuls aan een betere dienstverlening aan de inwoners. Dit komt doordat uitvoerders zoals de Voormekaar teams meer integraal gaan denken en werken en leren redeneren vanuit de gestelde kernwaarden. Bovendien biedt de verordening volop ruimte voor de professionele afweging van Voormekaar team medewerkers en SDOA medewerkers. Dat zorgt ervoor dat, indien nodig, maatwerk goed kan worden gerealiseerd. De verwachting is kwalitatief hoogwaardige ondersteuning van inwoners.
In het najaar van 2020 wordt voorzien in trainingen of andere vormen van scholing, zodat de veranderende denk- en werkwijze in praktijk kan worden gebracht. De omgekeerde toets, een hulpmiddel om te komen tot een besluit, stimuleert het vraaggericht en waardengericht werken en heeft tot doel om een passende oplossing bij de situatie van de inwoner te realiseren. De verordening sociaal domein geeft de daarbij behorende regels. De verordening maakt het mogelijk dat op onderdelen besluiten kunnen worden genomen met een inhoud die afwijkt van de regels, als dat nodig is om kernwaarden te realiseren en maatwerk te leveren. Deze verordening zorgt ervoor dat de Voormekaar teams en SDOA medewerkers inwoners de hulp geven die echt nodig is en op elkaar is afgestemd als er sprake is van een wet-overstijgende hulpvraag.

1.9 De ervaring leert dat 80% van de afhandeling van het werk gelijk blijft.
Gemeenten die al met een nieuwe, themagerichte verordening sociaal domein werken hebben de ervaring dat bij circa 80% van de aanvragen de werkzaamheden gelijk blijven. Juist bij de overige 20% aanvragen met complexere vraagstukken (waar vaak 80% van het werk in gaat zitten) helpt een verordening sociaal domein bij het leveren van maatwerk en de vraag van de inwoner centraal te zetten.

1.10 Er worden geen grote beleidswijzigingen doorgevoerd.
In deze verordening zijn geen fundamentele en/ of grote beleidswijzigingen doorgevoerd. Een verandering is dat de toegang voor de jeugdhulp explicieter is genoemd. Er is niet persé een melding voor nodig. Er mag rechtstreeks een aanvraag worden ingediend.
Een andere wijziging is de termijn waarbinnen je moet beginnen met de besteding van de Pgb. Deze termijn is van zes naar drie maanden gegaan.
De verwachting is dat de verordening sociaal domein, vaker dan nu het geval is, wordt geactualiseerd en wordt voorgelegd aan uw gemeenteraad. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat door veranderende landelijke regelgeving de verordening een aanpassing behoeft. Doordat tien verordeningen zijn teruggebracht naar één, is de kans groter dat wij de verordening vaker aan u voorleggen met een (kleine) wijziging.

Kanttekeningen en risico's

a. Er is beperkte jurisprudentie over een Verordening sociaal domein.

De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2021 is gebaseerd op de door Stimulansz ontwikkelde verordening. Eind 2018 zijn de eerste gemeenten met een 'verordening sociaal domein' gaan werken. Op dit moment is er beperkt jurisprudentie beschikbaar waaruit we kunnen opmaken hoe de rechter hierover denkt. Er is recent een uitspraak gedaan door de rechtbank Rotterdam die wijst op het verschil tussen de meld- en aanvraagprocedure in het kader van de Jeugdwet en de Wmo 2015. Met deze uitspraak is rekening gehouden bij het opstellen van de regels over de integrale meld- en aanvraagprocedure, zodat de integrale aanpak van hulpvragen gehandhaafd kan blijven. Bij de ontwikkeling van zowel de modelverordening van Stimulansz als deze verordening Sociaal Domein Berkelland 2021 zijn de juristen van de drie betrokken gemeenten en een adviseur van Stimulansz betrokken geweest om te waarborgen dat de verordening de juridische toets kan doorstaan. Als er wijzigingen zijn die van invloed zijn op deze verordening in bijvoorbeeld landelijke wetgeving, dan wordt deze verordening daar op aangepast en met een wijzigingsvoorstel aan uw raad voorgelegd.

b. Deze Verordening sociaal domein is een dynamisch document.

Wij zijn ons er van bewust dat deze verordening een dynamisch document is en in ontwikkeling blijft. Deze verordening sociaal domein Berkelland 2021 is de eerste integrale verordening in onze gemeente. Qua leesbaarheid zal bijvoorbeeld in de komende jaren een verdere slag worden gemaakt. Inhoudelijke wijzigingen, bijvoorbeeld naar aanleiding van landelijke wetgeving, worden verwerkt en ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Het is de verwachting dat de verordening jaarlijks of mogelijk meermalen per jaar aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Eerder werd per wet elke verordening, en ook de wijzigingen daarin, separaat aan u voorgelegd. Nu is dat gebundeld in één verordening. Bij wijzigingen/ aanpassingen van deze verordening wordt een wijzigingsvoorstel aan uw raad voorgelegd, niet de hele verordening.

c. Een integrale verordening sociaal domein vraagt extra aandacht voor privacy en gegevensuitwisseling.

Als gevolg van decentralisaties wordt van de gemeente integrale dienstverlening verwacht. De wetgever heeft weliswaar beoogd dat meer integraal wordt samengewerkt binnen het sociaal domein (één gezin, één plan, één regisseur), maar de wetgever heeft vooralsnog nagelaten deze regietaak specifiek in de wetgeving te verankeren. Ook zijn in de bijzondere wetten (Participatiewet, Wmo, Wgs en Jeugdwet) geen of onvoldoende regels opgenomen die specifiek mogelijkheden bieden tot domeinoverstijgende gegevensdeling. Dit betekent dat er op dit moment voor de gemeente geen algemene (publiekrechtelijke) wettelijke grondslag bestaat om tussen de verschillende domeinen zonder meer persoonsgegevens uit te wisselen.
Daarom is er in Berkelland extra aandacht voor privacy en gegevensuitwisseling. Gegevensuitwisseling vindt niet plaats voordat de betrokken inwoner hiervoor vooraf mondeling of schriftelijk ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven (welke wordt vastgelegd in het dossier) of een toestemmingsverklaring is getekend waaruit blijkt dat er toestemming is voor gegevensuitwisseling voor het betreffende moment.
Om risico's op het gebied van privacy in kaart te brengen, kan een DPIA (Data Protection Impact Assesment) worden uitgevoerd. Navraag bij de VNG leert dat voor het vaststellen van een verordening het niet nodig is om een DPIA uit te voeren. Voor extra zekerheid is er voor gekozen om, voordat de verordening in werking treedt, toch een DPIA (Data Protection Impact Assesment) uit te voeren. Dit is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Eventueel te nemen maatregelen om de privacy risico's te verkleinen worden onderdeel van de implementatie van de verordening. Deze implementatie vindt plaats de tweede helft van 2020 en is gereed voor inwerkingtreding van de verordening
De wetgever heeft overigens de omissie van het niet bij wet verankeren van de gemeentelijke regietaak ook onderkend en ziet de noodzaak om te komen tot aanpassing

van de wetgeving op basis van de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams). Het doel van de Wams is het mogelijk maken van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek in het sociaal domein. Het wetsvoorstel wordt naar verwachting eind 2020 ingediend. Vanzelfsprekend is/ handelt de gemeente als lokale overheid zorgvuldig, transparant en betrouwbaar, zowel voor als na de inwerkingtreding van de Wams. Bij de gegevensverwerking moet de gemeente de beginselen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in acht nemen.

d. Er worden zo weinig mogelijk bedragen opgenomen in de Verordening sociaal domein.

Er worden zo weinig mogelijk bedragen opgenomen in de verordening, alleen daar waar de wetgever het voorschrijft (onder andere bij sommige minimavoorzieningen) of waar het vaste bedragen betreft die al jaar en dag hetzelfde zijn. Er is in de verordening opgenomen op welke wijze de hoogte van bedragen door het college wordt vastgesteld. Volgens de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 27-11-2019 (ECLI:NL:CRVB:2019:3759) wordt hiermee voldaan aan de zogenaamde essentialia, die de raad in de verordening moet regelen.

e. Scholing c.q. training van Voormekaar medewerkers is noodzakelijk voor het realiseren van een veranderende denk- en werkwijze.

De verordening sociaal domein vraagt om een uitwerking die de medewerker én de inwoner niet confronteert met een veelheid aan voorwaarden en verplichtingen, maar die begrijpelijk is, maatwerk mogelijk maakt en die uitdrukking geeft aan de kernwaarden van het sociaal domein: de inwoner heeft de regie, de gemeente ondersteunt waar nodig met passend maatwerk dat indien nodig domein-overstijgend is. Dit kan alleen succesvol zijn als er ook een wijziging in cultuur en structuur plaatsvindt die in de verdere transformatie binnen het sociaal domein past. Hiervoor wordt scholing georganiseerd in de tweede helft van 2020.

Financiën

Er zijn geen directe financiële consequenties verbonden aan het vaststellen van de verordening sociaal domein. De eerste ervaringen in de gemeente Kampen zijn dat programmakosten vanwege de verordening, door bijvoorbeeld meer ruimte voor maatwerk, niet stijgen.
De kosten voor scholing door middel van trainingen/ cursussen wordt gedekt uit het bestaande opleidingsbudget.

VN-verdrag rechten van mensen met een beperking

De verordening die voorligt voorziet in inclusie. Er wordt volop naar mogelijkheden van inwoners met een hulpvraag gekeken, zodat zij zo goed mogelijk in staat zijn om mee te doen in de samenleving. Ook de toegankelijkheid en betere leesbaarheid van deze verordening doen hier recht aan.

Communicatie

De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad en treedt op 1 januari 2021 in werking. Alle lokale verordeningen die waren opgesteld voor de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en leerlingenvervoer staan nu in één verordening.
Deze verordening is in een geheel nieuwe stijl opgesteld, waarbij veel aandacht besteed is aan de leesbaarheid van de verordening. Met deze nieuwe verordening zet de gemeente de hulpvraag van de inwoner – meer dan voorheen – centraal. Er wordt gekeken welke mogelijke oplossingen de inwoner zelf of met zijn netwerk kan regelen en maakt als het nodig is passend maatwerk beter mogelijk. Hiermee wil de gemeente het werken vanuit ‘de bedoeling van de regels’ mogelijk maken. Bovendien verwacht de gemeente dat hiermee een betere dienstverlening geboden wordt.

Na vaststelling van de verordening door uw gemeenteraad wordt deze gepubliceerd.

Initiatief, participatie en rol gemeente
Deze verordening is in nauwe samenwerking met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de SDOA tot stand gekomen. Daarvoor is het volgende proces doorlopen. Gestart is met een kick-off, waarbij onder andere raadsleden, collegeleden, Voormekaar team medewerkers, beleidsadviseurs, juristen, de welzijnsraad, de cliëntenraad SDOA, de bezwaarschriftencommissie en medewerkers van de andere gemeenten en de SDOA zijn uitgenodigd.

Vervolgens zijn in regionale werkgroepen (bestaande uit medewerkers van alle vier de meewerkende organisaties) diverse thema's op inhoud uitgewerkt. De kruisbestuiving tussen de verschillende organisaties werd hierbij als een meerwaarde gezien. Het resultaat hiervan was een regionale basisverordening. Met name voor de hoofdstukken rond de Participatiewet is dit van meerwaarde, omdat de drie gemeenten hiervoor samenwerken in de GR SDOA.

In deze periode is ook aan 'Samen Sterk' van Estinea gevraagd of zij op leesbaarheid mee wilden lezen met de verordening. 'Samen Sterk' is een groep cliënten (licht verstandelijk beperkt) en hun begeleiders van Estinea. Zij hebben ons van waardevolle adviezen voorzien.

Na de regionale sessies per thema zijn in de lokale projectgroepen alle hoofdstukken op zichzelf nogmaals in klein comité kritisch én door de gemeentelijke taalcoaches doorgelezen en beoordeeld. In deze lokale sessies is het 'Berkellandse sausje' over de verordening gegoten. De lokale projectgroep was breed samengesteld en bestond uit diverse Voormekaar medewerkers, Voormekaar teamcoaches, beleidsadviseurs, juristen, communicatiemedewerker en onze SDOA contactpersoon.

De concept verordening is vervolgens ter advisering voorgelegd aan de welzijnsraad, jongerenraad en de cliëntenraad van de SDOA. De inwoners zijn betrokken in de vorm van de welzijnsraad Berkelland, jongerenraad Berkelland, de cliëntenraad SDOA en Samen Sterk van Estinea.

Planning en evaluatie
Nadat uw gemeenteraad de verordening heeft vastgesteld worden de beleidsregels, werkprocessen, beschikkingen en systemen aangepast en geschikt gemaakt voor het werken met de verordening sociaal domein Berkelland 2021.
De verordening Sociaal Domein Berkelland 2021 treedt op 1 januari 2021 in werking.
De verordening wordt na vaststelling gepubliceerd op de gemeentepagina en op overheid.nl.
Doordat tien verordeningen zijn teruggebracht tot één, is de kans groter dat wij de verordening vaker aan u voorleggen met een (klein) wijzigingsvoorstel.
Via de reguliere planning en control cyclus wordt uw raad geïnformeerd over de ontwikkelingen in het sociaal domein en de effecten van het gemeentelijk beleid.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

gemeente Berkelland

Raadsvergadering : 15 september 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2020;

b e s l u i t :

De Verordening sociaal domein Berkelland 2021 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
15 september 2020

de griffier, de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp **:** Verordening sociaal domein Berkelland 2021

.

Nummer 2 - juli 2020

Eén verordening sociaal domein

Tweede nieuwsbrief - juli 2020

Stand van zaken na eerste nieuwsbrief maart 2020

Er is weer veel gebeurd sinds onze 1e nieuwsbrief. Verschillende medewerkers van de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek hebben meegedacht, expertise geleverd en meegewerkt aan de totstandkoming van '1 Verordening Sociaal Domein'. Ook is "Team Samen Sterk" van Estinea gevraagd om mee te lezen en advies te geven. Inmiddels is een concept van de verordening aan de adviesraden voorgelegd. De adviesraden zijn: de Cliëntenraad van SDOA, de WMO-raden, Welzijnsraden en de Jongerenraad van Berkelland.

'De cliëntenraad staat positief tegenover de bundeling van een tiental verordeningen binnen het sociaal domein.

– Regionale Cliëntenraad Participatiewet Sociale Dienst Oost Achterhoek

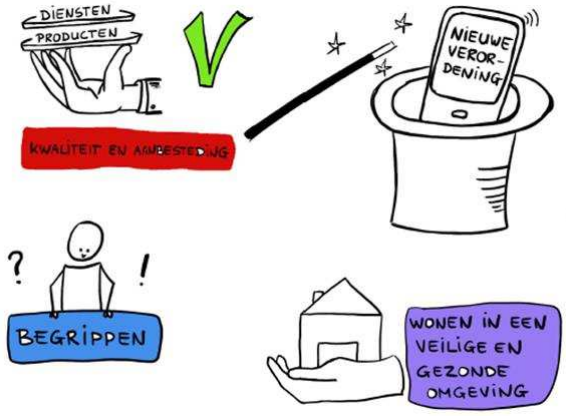
'Het is een prettig te lezen verordening in begrijpelijke taal'

– Welzijnsraad Berkelland

Leesbare verordening

Op hoofdlijnen staan de adviesraden positief tegenover 1 verordening sociaal domein te maken. Wel vragen de raden aandacht voor de leesbaarheid. Het 'spel' tussen goed leesbare tekst en de juridische basis die een verordening nu eenmaal is, is soms lastig gebleken. We neigen dan vaak toch nog naar dat wat ambtelijke taal wordt genoemd. De stuurgroep heeft de adviezen van de adviesraden ter harte genomen. Er zijn diverse tekstuele aanpassingen doorgevoerd, om de leesbaarheid en daarmee de toegankelijkheid te vergroten. We zijn

ons ervan bewust dat leesbaarheid een blijvend aandachtspunt is. Bij toekomstige, inhoudelijke aanpassingen zullen we hier dan ook weer kritisch naar kijken.

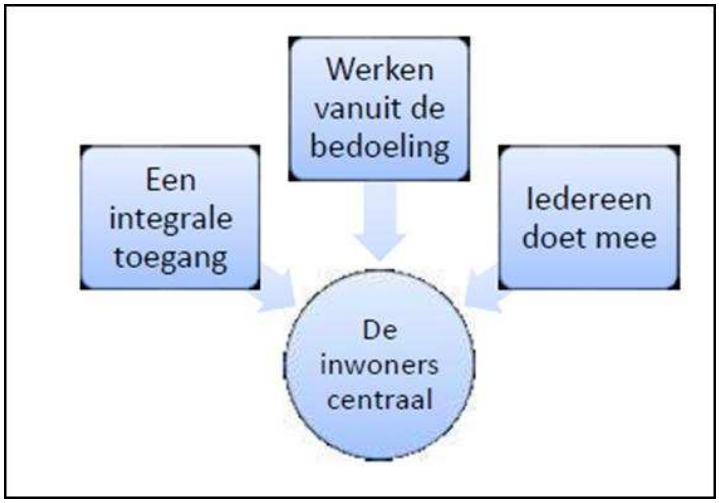

'Het is het recht van elke inwoner om belangrijke informatie van de overheid in begrijpelijke taal te kunnen lezen.'

- Wethouder Marijke van Haaren, Gemeente Berkelland

Verbinding met 'Samen aan het stuur'

Er is een logische verbinding tussen de projecten ´Samen aan het Stuur en ´1 verordening sociaal domein´. De besturen van de drie gemeenten hebben in het project ´Samen aan het Stuur´ opdracht gegeven te komen tot een andere toegang voor de hulpverlening. Vanaf voorjaar 2021 zullen alle hulpvragen van de inwoner bij de gemeente binnenkomen. Bij deze nieuwe dienstverlening gaan we uit van de vraag van de inwoner en sluiten we aan bij de belevingswereld van onze inwoners. Voor de inwoner dient de weg naar de juiste dienstverlening simpel en eenvoudig te zijn. ´Werken vanuit de bedoeling van de wet´ is één van de pijlers van ´Samen aan het Stuur´. Kortom, 1 verordening Sociaal Domein voorziet in al deze uitgangspunten!

'Ik ben trots dat wij straks één verordening voor het Sociaal Domein hebben in plaats van tien. Een verordening die uitgaat van de vraag van

de inwoner en die ook nog eens goed leesbaar is.'

- Wethouder Elvira Schepers-Janssen, Gemeente Winterswijk

Besluitvorming: colleges in juli, gemeenteraden in september 2020

Ondanks de Corona maatregelen hebben we de afgesproken planning gehaald. Dat betekent dat we nu een fase ingaan van het politieke besluitvormingsproces. Het Dagelijks Bestuur van de Sociale Dienst Oost Achterhoek is inmiddels akkoord gegaan met de tekst van de hoofdstukken over Werk en Inkomen. De volgende stap is de besluitvorming in de colleges van de drie gemeenten. Dat zal in juli plaatsvinden. In de college- en raadsvoorstellen zijn de opmerkingen van de adviesraden grotendeels verwerkt. Direct na de zomer, in september, zal de verordening aan de gemeenteraden worden voorgelegd. Dan zijn we ruim op tijd om de verordening per 1 januari 2021 van kracht te laten zijn.

'Deze verordening helpt om de afstand tussen inwoners en overheid te verkleinen. Minder juridische taal maar begrijpelijk en toegankelijk. Want we doen het voor onze inwoners.'

- Wethouder Jos Hoenderboom, Gemeente Oost Gelre

1 daagse Incompany training voor medewerkers in oktober/november 2020

Gemeenten gaan in oktober en november van dit jaar één dag scholing organiseren voor medewerkers in het sociaal domein. Medewerkers van SDOA sluiten bij de trainingen in de gemeenten aan. In de training zal de 'omgekeerde toets' centraal staan. Dat wil zeggen 'werken vanuit de bedoeling van de wet' of 'leveren van maatwerk'. Maar ook deze nieuwe verordening komt aan de orde. Voor medewerkers is belangrijk om te weten: Hoe werk ik met deze verordening? En hoe draagt deze bij tot maatwerk? De training kan ingezet worden bij een breed palet aan medewerkers. Daarmee realiseren we dat alle betrokken medewerkers 'dezelfde taal' spreken en begrijpen hoe vanuit de bedoeling wordt gewerkt.Het werken vanuit de bedoeling is, zoals eerder vermeld, ook één van de pijlers van 'Samen aan het stuur'. We zien deze scholingsdag daarom nadrukkelijk in dat verband. Medewerkers van de sociale teams en SDOA gaan vanaf dat moment nauw met elkaar samenwerken. De verordening en de scholing zijn daarbij belangrijke hulpmiddelen.

Deel Tweet Stuur door

Samenwerking tussen
Gemeente Berkelland
Postbus 200, 7270 HA Borculo
Gemeente Oost Gelre
Postbus 17, 7130 AA Lichtenvoorde
Gemeente Winterswijk
Postbus 101, 7100 AC Winterswijk
SDOA
Postbus 109, 7140 AC Groenlo

Redactieadres
Mail voor meer informatie met Henk van Deutekom:
vandeutekom@chello.nl

Disclaimer
Stimulansz stelt deze nieuwsbrief met grote zorg samen maar kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten en/of onjuiste vermeldingen.

gegevens aanpassen of uitschrijven

This email was sent to m.ligtenbarg@gemeenteberkelland.nl
why did I get this? unsubscribe from this list update subscription preferences
Eenvoudig geregeld · Hofmeesterij 46 · Huissen, Nederland 6852NE · Netherlands

mailchimp

gemeente Berkelland

Persbericht

XX juli 2020

Inwoner centraal in één verordening Sociaal Domein

Van 10 losse naar een centrale verordening in de gemeente Berkelland

Binnen het Sociaal Domein wil de gemeente Berkelland dat doen wat een inwoner echt verder helpt. Om dat te bereiken, is gewerkt aan één verordening Sociaal Domein. In deze verordening komen alle lokale regels op het gebied van Wmo, Jeugd, Participatiewet, leerlingenvervoer en de Wet schuldhulpverlening samen. En kan er sneller en slimmer ingezet worden op een helpende en samenhangende aanpak.

Gemeenten hebben binnen het sociaal domein te maken met verschillende wetten en verordeningen. In deze verordeningen zijn de gemeentelijke regels en termijnen over zorg en ondersteuning vastgelegd. Wethouder Marijke van Haaren: “Wij willen dat zorg zo goed als dat kan aansluit bij de inwoner, zodat zij zelf regie houdt op het leven dat zij leidt. Dat vraagt van ons dat we anders moeten denken en over wetten heen moeten kijken. We zetten de inwoner met de hulpvraag centraal en laten ons niet alleen leiden door de juridische regels. Deze integrale verordening helpt ons om dat ook echt te doen en stimuleert tegelijk dat we op zoek gaan naar oplossingen die een inwoner blijvend helpen.”

Nieuwe opzet, geen grote veranderingen
De verordening Sociaal Domein is bedoeld om inwoners betere en passende ondersteuning te kunnen bieden. Er zijn geen grote inhoudelijke veranderingen ten opzichte van de huidige verordeningen. Wel is geprobeerd om deze verordening in zo begrijpelijk mogelijke taal te schrijven, zodat voor iedereen duidelijk is welke afwegingen worden gemaakt bij de toekenning van verschillende vormen van zorg.
De Welzijnsraad, Cliëntenraad en de Jongerenraad hebben inhoudelijk advies uitgebracht en staan op hoofdlijnen positief tegenover de nieuwe opzet van de verordening. Aandachtspunt is de leesbaarheid van de verordening. Bij toekomstige, inhoudelijke aanpassingen zal dit dan ook steeds weer opnieuw bekeken en verbeterd worden.

Samenwerking gemeenten en SDOA op proces, lokale vertaling
De gemeente Berkelland heeft het proces om te komen tot één verordening Sociaal Domein in gezamenlijkheid met de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek opgepakt. Door deze unieke werkwijze konden gemeenten profiteren van elkaars juridische en inhoudelijke expertise. De invulling van de verordening is vervolgens vertaald naar de lokale situatie. Per gemeente zijn er namelijk verschillen in werkwijze en uitvoering.

Gemeenteraad stelt de verordening vast
De gemeenteraad bespreekt in september de verordening Sociaal Domein. Het is de bedoeling dat de verordening per 1 januari 2021 in werking treedt.

Noot voor de redactie: Informatie bij communicatie gemeente Berkelland 0545-250 589.

Verordening sociaal domein
Berkelland 2021

gemeente Berkelland

INHOUDSOPGAVE

1 **Inleiding verordening sociaal domein** 7

1.1 Waarom deze regels? 7
1.2 Uitgangspunten van de regels 7
1.3 Kernwaarden 7
1.4 Uitvoering van de regels 8
1.5 Leeswijzer 8

2 **De hulpvraag** 9

Stap 1: Melding bij de gemeente 9
2.1.1 Melden hulpvraag 9
2.1.2 Doel en procedure melding 9
2.1.3 Gegevens 10
Stap 2: Gesprek na de melding 10
2.2.1 Doel en procedure van het gesprek 10
2.2.2 Gesprek en onderzoek 10
2.2.3 Verslag 10
Stap 3: Aanvraag 10
2.3.1 Aanvraag 10
2.3.2 Voorwaarden voor hulp-op-maat 11
2.3.3 Advisering 11
2.3.4 Beoordelen aanvraag 11
2.3.5 Beslistermijn 11
Stap 4: Beslissing 12
2.4.1 Inhoud besluit 12
2.5 Uitzonderingen 12
2.5.1 Jeugdhulp via arts en andere hulpverleners 12
2.5.2 Spoedeisende gevallen 12

3 **Werken en meedoen in de samenleving** 13

3.1 Voor wie? 13
3.2 Samenwerking voor werk 13
3.3 Budgetplafond 13
3.4 Voorzieningen – werk 14
3.4.1 Proefplaatsing 14
3.4.2 Werkervaringsplaats 14
3.4.3 Participatieplaats 15
3.4.4 Sociale activering 15
3.4.5 Beschut werk 15
3.4.6 Hulp op de werkplek van een jobcoach 15
3.4.7 Hulp bij een leer- werktraject 16
3.4.8 Kortdurende loonkostensubsidie 16
3.4.9 Wettelijke loonkostensubsidie 16
3.4.10 Low-riskpolis 16
3.4.11 Scholing 17
3.4.12 Hulp bij het leren van de Nederlandse taal 17
3.4.13 Kinderopvang 17
3.4.14 Andere voorzieningen en vergoedingen 17
3.5 Tegenprestatie 17
3.5.1 Doel van de tegenprestatie 17
3.5.2 Voorwaarden tegenprestatie 17
3.5.3 Duur en omvang tegenprestatie 17
3.6 Meedoen in de samenleving 18
3.6.1 Dagbesteding (begeleiding groep) 18
3.6.2 Begeleiding individueel 18
3.6.3 Vervoer in de eigen omgeving 18
3.6.4 Rolstoel 18
3.6.5 Aanpassing of vervanging voorziening 18

4 Gezond en veilig opgroeien 19

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van jeugdhulp 19
4.2 Vrij toegankelijke hulp 19
4.3 Individuele voorzieningen (Hulp-op-maat) 19
4.4 Overgang van 18- naar 18+ 20
4.5 Afstemming met andere vormen van hulp 20

5 Wonen in een veilige en gezonde omgeving 21

5.1 Uitgangspunten 21
5.2 Zelfstandig en veilig wonen 21
5.2.1 Geschikte woning (woonvoorziening) 21
5.2.2 Een schone en leefbare woning 22
5.3 Beschermd wonen 22
5.4 Maatschappelijke opvang 22
5.5 Mantelzorg 22
5.5.1 Ondersteuning mantelzorger 23
5.5.2 Mantelzorgwaardering 23
5.5.3 Mantelzorgwoning 23

6 Vervoer naar school (leerlingenvervoer) 25

6.1 Uitgangspunten 25
6.2 Onderzoek 25
6.3 Voorwaarden 25
6.3.1 Bijzondere regeling voor weekend- en vakantievervoer 26
6.4 Vorm en hoogte van de vervoersvoorziening 26
6.4.1 Bijzondere regeling vervoer naar basisschool 27
6.5 Ingangsdatum en duur van de vervoersvoorziening 27

7 Inkomen en schulden 29

7.1 Armoedebeleid 29
7.1.1 Wat wil de gemeente? 29
7.2 Bijzondere bijstand 29
7.2.1 Vangnet 29
7.3 Studietoeslag 30
7.3.1 Doelgroep 30
7.3.2 Vaststellen beperking 30
7.3.3 Hoogte en duur van de toeslag 30
7.4 Inkomenstoeslag 30
7.4.1 Doelgroep 30
7.4.2 Hoogte van de toeslag 30
7.5 Kindregeling 30
7.6 Collectieve zorgverzekering 31
7.7 Schuldhulpverlening 31
7.7.1 Samenwerking en toegang 31
7.7.2 Schuldhulpverlening 31
7.7.3 Besluit 31

8 De vorm van de hulp 33

8.1 Financiële hulp 33
8.2 Een product of een dienst 33
8.3 Persoonsgebonden budget (Pgb) 33
8.3.1 Voorwaarden – algemeen 33
8.3.2 Professionele of niet-professionele hulp 34
8.3.3 Hoogte en tarief Pgb 34
8.3.4 Verantwoording Pgb 35
8.3.5 Opschorten Pgb 35
8.4 Kostprijs 35
8.5 Bijdrage in de kosten 35

9 **Afspraken tussen inwoner en gemeente** 37

9.1 Hoe gaan we met elkaar om? 37
9.1.1 De rol van de gemeente 37
9.2 Het verlagen van een uitkering 38
9.2.1 Wanneer wordt de uitkering verlaagd? 38
9.2.2 Geen verlaging 38
9.2.3 Het besluit om de uitkering te verlagen 38
9.2.4 Ingangsdatum en periode verlaging 38
9.2.5 Berekening verlaging 38
9.2.6 Niet nakomen wettelijke (geüniformeerde) arbeidsverplichtingen 39
9.2.7 Niet nakomen andere verplichtingen in verband met werk en tegenprestatie 39 39
9.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid 39
9.2.9 Ontoelaatbaar gedrag (zeer ernstige misdragingen) 40
9.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen 40
9.2.11 Samenloop van gedragingen 40
9.2.12 Herhaling (recidive) 40
9.3 Terugvorderen uitkering 40
9.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening 41
9.4.1 Beëindiging voorziening 41
9.4.2 Terugvordering en verrekening voorziening 41
9.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen? 41
9.5.1 Controle 41
9.5.2 Voorkomen van fraude 42
9.5.3 Privacy bij controle op fraude 42
9.5.4 Toezichthouders 42

10 **Inwonerparticipatie** 43

10.1 Inspraak van inwoners 43
10.2 Hulp van de gemeente bij inspraak 43
10.3 Cliëntenraad Participatiewet 43
10.3.1 Samenstelling en werkwijze 43
10.3.2 Taken en bevoegdheden 44
10.3.3 Budget, verslag, vergoeding en voorzieningen 44
10.4 Welzijnsraad 44
10.5 Jongerenraad 44
10.6 Inspraak bij aanbieders 44

11 **Aanmerkingen op de uitvoering** 45

11.1 Doelen klacht- en bezwaarprocedure 45
11.2 Klachtenprocedure 45
11.3 Klachten over andere personen of organisaties 45
11.4 Vertrouwenspersoon 45
11.5 Bezwaar 46

12 **Kwaliteit, inkoop en aanbesteding** 47

12.1 Kwaliteit 47
12.2 Inkoop en aanbesteding 47

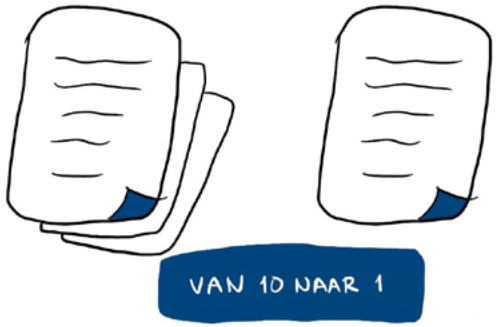
13 **Begrippenlijst** 49

14 **Van oud naar nieuw** 55

14.1 Uitvoeringsregels 55
14.2 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) 55
14.3 Intrekken oude verordeningen 55
14.4 Overgangsrecht 55
14.5 Verordening sociaal domein Berkelland 2021 55

1 Inleiding verordening sociaal domein

Deze verordening sluit aan bij het beleidskader 'Samen denken Samen doen' en geeft gemeentelijke regels over de volgende onderwerpen:

- werken;
- meedoen in de samenleving;
- **uitkering**en;
- schuldhulpverlening;
- gezond en veilig opgroeien;
- vervoer naar **school**;
- **hulp** aan **inwoners** met een **beperking**;
- wonen in een veilige en gezonde omgeving; en
- melden van verward **gedrag**.

1.1 Waarom deze regels?

Het is belangrijk dat inwoners actief kunnen meedoen in de samenleving en hun financiën op orde hebben. Ook is het belangrijk dat inwoners een eigen huishouding kunnen voeren en dat kinderen gezond en veilig opgroeien. Inwoners moeten in de eerste plaats daar zelf voor zorgen. Lukt dat niet, dan is het de taak van de gemeente om inwoners te helpen. De wetgever heeft wetten gemaakt waarin dat staat. Het gaat om de:

- **Participatiewet (PW);**
- **Wet** inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers **(IOAW)**
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen **(IOAZ)**
  •Wet gemeentelijke schuldhulpverlening **(Wgs)**;
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (**Wmo** 2015);
- **Jeugdwet**;
- Wet kinderopvang **(Wko)**;
- Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs (voor leerlingenvervoer); en de
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg **(Wvggz)**.

De regels in deze **verordening** zijn nodig om de wettelijke taken goed te kunnen uitvoeren. Deze regels vullen de wettelijke regels aan. Het zijn regels op hoofdlijnen. Soms zijn er nog extra regels nodig waarin bepaalde zaken worden uitgewerkt. Burgemeester en **wethouders** kunnen zulke uitvoeringsregels maken. Die regels staan niet in deze verordening, maar in andere regelingen, zoals beleidsregels. Op verschillende plekken in de **verordening** zijn wetsartikelen opgenomen. Die artikelen zijn wel iets anders opgeschreven. Dat maakt ze beter leesbaar. Zo kunt u de hoofdlijnen van het gemeentelijke sociaal domein gaan zien en de samenhang tussen de regels ontdekken.

1.2 Uitgangspunten van de regels

De regels in deze **verordening** zijn geschreven vanuit een aantal uitgangspunten. De regels:

1. zijn goed leesbaar;
2. kunnen goed uitgevoerd worden en zijn duidelijk voor de **inwoners**;
3. zijn afgestemd op elkaar;
4. sluiten aan bij de wetten die hierboven zijn genoemd;
5. helpen om de doelen van de wetgever te bereiken en belangrijke internationale regels na te komen; en
6. houden de administratieve kosten voor **gemeente** en inwoners zo laag mogelijk.

1.3 Kernwaarden

Bij het toepassen van de regels uit deze **verordening** houdt de **gemeente** rekening met de genoemde wetten. De gemeente zorgt ervoor dat het **effect** van een besluit past bij de bedoeling van die wetten. De gemeente gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

1. *Iedere* **inwoner** *kan naar vermogen deelnemen aan de samenleving.*
2. *Iedere inwoner heeft onderdak en een gezonde financiële huishouding.*
3. *Kinderen groeien veilig en gezond op.*
4. *De inwoner benut maximaal eigen mogelijkheden, talenten en zijn sociale netwerk (bijvoorbeeld familie, vrienden of het verenigingsleven).*
5. *De* ***hulpvraag*** *staat centraal. De gemeente helpt bij het duidelijk maken van de* ***hulpvraag****.*
6. *Vrij toegankelijke* ***hulp*** *gaat voor* ***hulp-op-maat****.*
7. *De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is. Dit betekent niet dat de gemeente altijd met een oplossing komt.*

Deze kernwaarden geven **richting** aan de uitvoering van de **verordening**. Het zijn geen regels, maar principes en overtuigingen. Die vormen de basis van de regels. De kernwaarden in deze paragraaf gelden voor alle hoofdstukken. Daarnaast kan elk hoofdstuk nog bijzondere kernwaarden hebben. Dat zijn kernwaarden die speciaal voor dat hoofdstuk gelden. Ten slotte: de begrippen die in deze verordening worden gebruikt, worden toegelicht in hoofdstuk 14.

1.4 Uitvoering van de regels

De Voormekaar-teams van de **gemeente** Berkelland geven uitvoering aan deze **verordening**. Zij passen de regels toe en betrekken daarbij de kernwaarden die u hierboven leest (paragraaf 1.3). De Voormekaarteams bestaan uit **medewerkers** met verschillende specialismen en inhoudelijke deskundigheid. We kijken welke kennis en expertise uit een team nodig is om een **inwoner** met een ondersteuning- of zorgvraag zo goed mogelijk verder te helpen.

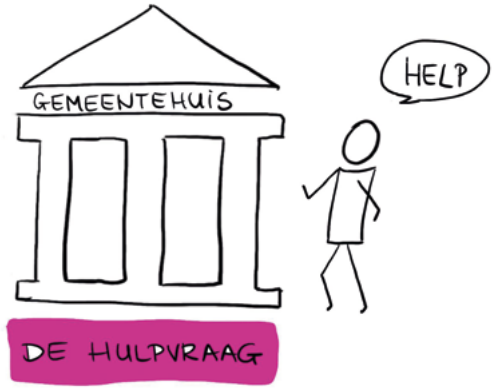
Voormekaar is er voor alle inwoners uit Berkelland. Ze werkt vanuit de overtuiging dat zorg en ondersteuning zo goed mogelijk moeten aansluiten bij de individuele inwoner. Met de inwoner denken we daarom mee wat hem/haar helpt om het leven te kunnen leiden waar hij/zij zich het meest prettig bij voelt. Voormekaar weet welke andere oplossingen en mogelijkheden er allemaal zijn; dichtbij huis en met behulp van familie en naasten. Daar waar dat echt niet kan of moeilijker gaat, is Voormekaar er om passende zorg te bieden of om te kijken wat er nodig is om te kunnen accepteren dat sommige uitdagingen bij het leven horen.

1.5 Leeswijzer

Wat leest u in deze **verordening**? Na de Inleiding leest u eerst hoe en waar een **inwoner hulp** kan vragen aan de **gemeente** en hoe die **hulpvraag** wordt opgepakt. Daarna leggen we in een aantal hoofdstukken uit wat de belangrijkste regels over de gemeentelijke taken zijn. Die regels gaan bijvoorbeeld over hulp van de gemeente om de stap naar werk te zetten (H. 3), hulp bij de opvoeding van kinderen (H. 4), en hulp bij schulden (H. 7). In die hoofdstukken leest u wanneer u hulp kunt krijgen, wat die hulp inhoudt en welke rechten en plichten u heeft. Daarna zijn er enkele hoofdstukken over de vorm die de hulp heeft, over wat inwoners en gemeente van elkaar kunnen verwachten en hoe de hulp georganiseerd is (H. 8-12). De verordening eindigt met een uitleg van belangrijke begrippen die in deze verordening worden gebruikt (deze woorden zijn dikgedrukt in de verordening) en met slotbepalingen (H. 13 en 14). Een inhoudsopgave (per artikel) ziet u hierboven staan.

Elk hoofdstuk begint met een korte inleiding. Daarin staat waarover het hoofdstuk gaat en welke bijzondere kernwaarde(n) voor dat hoofdstuk geldt. Daarna volgen de regels. Die regels zijn gebaseerd op de wetten die bij 1.1 zijn genoemd. Bij elk artikel kunt u zien op welke **wet** of welke wetten het precies gebaseerd is. Dit kan per artikel en zelfs per hoofdstuk of paragraaf verschillend zijn. In deze verordening komt een aantal keer het woord **'Gemeentewet'** voor. We bedoelen daarmee de wet die bepaalt dat de gemeenteraad zelf iets kan regelen. We noemen dat de algemene of aanvullende regelingsbevoegdheid van de gemeenteraad (artt. 108, eerste lid, 121, en 147, eerste lid, Gemeentewet). Bij een aantal artikelen leest u ook de afkorting 'Awb' (Algemene wet bestuursrecht). Daarmee bedoelen we dat in de **Awb** specifieke bepalingen over dat onderwerp staan. Bijvoorbeeld bij artikel 3.4.9 en 3.4.10 (over subsidies), 8.2 (over geld) en 11.1 t/m 11.3 (over klachten).

2 De hulpvraag

Soms lukt het inwoners niet om zelf hun problemen op te lossen. Inwoners kunnen dan **hulp** vragen aan de gemeente. In dit hoofdstuk staat hoe een **inwoner** die **hulpvraag** kan stellen. Ook staat in dit hoofdstuk hoe de hulpvraag wordt behandeld en hoe de **gemeente** tot een besluit komt. Uitgangspunt is dat alle hulpvragen in één keer kunnen worden gesteld. Maar soms geldt voor bepaalde hulpvragen een bijzondere route. In dit hoofdstuk staat ook, hoe inwoners en hulpverleners signalen kunnen doorgeven aan de gemeente, als ze zich zorgen maken over andere inwoners. Geeft de gemeente hulp, dan zorgt de gemeente ervoor dat de hulp aansluit bij andere vormen van hulp die de inwoner al krijgt.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1,
gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:

- De gemeente helpt de inwoner om zijn vraag op de juiste plek te stellen.
- De gemeente maakt makkelijk bereikbaar.
- De gemeente onderzoekt de vraag zorgvuldig

Stap 1: Melding bij de gemeente

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Wvggz, Llv]

2.1.1 Melden hulpvraag

1. Inwoners die **hulp** nodig hebben kunnen zich melden bij één van de **Voormekaarteams** van de **gemeente**. Dat kan via inloop, digitaal of telefonisch (0545-250301).
2. Inwoners die beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig hebben, kunnen zich ook rechtstreeks melden bij de gemeente Doetinchem (zie ook art. 5.3.3. en 5.3.4).
3. Voor sommige vormen van **hulp** kan de **inwoner** direct een **aanvraag** doen. De inwoner kan in ieder geval direct een aanvraag doen voor de volgende vormen van hulp:
   a. een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud**, voor inwoners van 27 jaar of ouder;
   b. een **IOAW**- of **IOAZ-uitkering**;
   c. bepaalde **inkomensvoorzieningen**; en
   d. **jeugdhulp**.

   In artikel 2.3.1 staat hoe een aanvraag kan worden gedaan.
4. Als het nodig is helpen de **medewerkers** van de Voormekaarteams inwoners bij het vinden van de juiste medewerker, voor een gesprek over de hulpvraag.
5. De gemeente zorgt ervoor, dat inwoners goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden om een **melding** of een aanvraag te doen.
6. Iemand anders kan ook een melding of een aanvraag namens de inwoner doen.
7. Iedereen die zich zorgen maakt over het **gedrag** van een ander, kan dat melden. Voor deze meldingen bestaat het Advies- en meldpunt verward gedrag. Het Advies- en meldpunt neemt de melding in ontvangst voor de gemeente en onderzoekt of de inwoner moet worden geholpen.

2.1.2 Doel en procedure melding

1. Het doel van de **melding** is om de **hulpvraag** te bespreken en te onderzoeken of er hulp nodig is. De gemeente nodigt de **inwoner** uit voor een gesprek met een **medewerker** van de gemeente. De **gemeente** geeft aan waarover het gesprek gaat. Na overleg met de inwoner bepaalt de gemeente waar en wanneer het gesprek zal zijn en welke gegevens de inwoner moet meenemen. Het gesprek kan bij de inwoner thuis zijn, als dit belangrijk is voor de hulpvraag.
2. De gemeente informeert de inwoner over de gratis hulp die een onafhankelijk cliëntondersteuner kan geven.
3. De inwoner kan zelf een plan opstellen waarin de inwoner uitlegt hoe zijn **persoonlijke situatie** is. In dat plan geeft de inwoner ook aan wat hij wil bereiken met zijn vraag (dat plan noemen wij een **persoonlijk plan** of een familiegroepsplan). De gemeente informeert de inwoner over die mogelijkheid.
4. Het kan zijn dat het niet nodig is om in gesprek te gaan. De gemeente overlegt hierover met de inwoner die de hulpvraag heeft gesteld.

2.1.3 Gegevens

De **inwoner** zorgt ervoor, dat de **gemeente** alle gegevens krijgt die nodig zijn voor het gesprek over de **hulpvraag**.

Stap 2: Gesprek na de melding

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv]

2.2.1 Doel en procedure van het gesprek

1. Het doel van het gesprek is om een goed beeld te krijgen van de **hulpvraag**, van het **effect** dat de **inwoner** wil bereiken en van zijn **persoonlijke situatie**. Het gesprek vindt zo snel mogelijk na de melding plaats.
2. De inwoner kan iemand meenemen naar het gesprek om hem te ondersteunen. De inwoner kan ook gebruik maken van een onafhankelijk cliëntondersteuner.
3. De inwoner laat een geldig identiteitsbewijs zien, tenzij de **medewerker** de identiteit al eerder heeft vastgesteld. Als de inwoner een persoonlijk plan of een familiegroepsplan heeft gemaakt, betrekt de medewerker dit plan bij het gesprek.

2.2.2 Gesprek en onderzoek

1. De **medewerker** bespreekt met de **inwoner** de **hulpvraag** en het **effect** dat de inwoner met de hulpvraag wil bereiken. De medewerker onderzoekt:
   a. de behoefte van de inwoner: wat is er nodig?
   b. de **persoonlijke situatie** van de inwoner: hoe ziet die eruit ? En wat betekent dit voor het effect dat de inwoner wil bereiken?
   c. de (on)mogelijkheden van de inwoner: (hoe) kan de inwoner zelf bijdragen aan de oplossing van het probleem?
   d. **andere voorzieningen**: kan de inwoner gebruik maken van voorzieningen uit andere wetten?
   e. de omgeving van de inwoner: welke **hulp** kan het sociale netwerk of kunnen organisaties bieden?
   f. de rol van de **gemeente**: welke hulp kan de gemeente bieden?
   g. de rol van de inwoner: welke rechten en plichten heeft de inwoner? Informatie die de medewerker na het gesprek ontvangt, betrekt de medewerker bij zijn onderzoek.
2. Het gesprek kan telefonisch plaatsvinden als dat voldoende is voor het beoordelen van de hulpvraag.
3. Als het nodig is betrekt de medewerker ook anderen bij het gesprek. Als de inwoner mantelzorg krijgt, gaat de gemeente na of er maatregelen genomen moeten worden om die mantelzorger te ondersteunen.
4. Gaat het om **Wmo**- of **jeugdhulp**, dan informeert de medewerker de inwoner over de mogelijkheid om te kiezen voor **hulp in natura** of een persoonsgebonden budget **(Pgb)**. Als de inwoner een Pgb wil ontvangen, dan maakt een Bewustkeuzegesprek deel van het onderzoek uit. Dat gesprek gaat over de taken en werkzaamheden die vastzitten aan een Pgb. Het gesprek gaat ook over de voorwaarden om een Pgb te kunnen krijgen.
5. Gaat het om Wmo-hulp, dan informeert de medewerker de inwoner over een bijdrage in de kosten.

2.2.3 Verslag

1. Na het gesprek rondt de **medewerker** het onderzoek af. De medewerker maakt een verslag van de uitkomsten van het onderzoek.
2. Gaat het om een **hulpvraag** voor **Wmo**- of **jeugdhulp**, dan stuurt de medewerker het verslag naar de **inwoner**. Opmerkingen of latere aanvullingen van de inwoner worden als bijlage aan het verslag toegevoegd. Bij het verslag wordt ook een aanvraagformulier gevoegd, tenzij de inwoner al een **aanvraag** heeft gedaan.

Stap 3: Aanvraag

2.3.1 Aanvraag

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Awb]

1. De **inwoner** kan een **aanvraag** doen, nadat het onderzoek naar de **hulpvraag** is afgerond. Een aanvraag voor **jeugdhulp** kan worden gedaan zonder voorafgaand onderzoek naar de hulpvraag. De aanvraag kan schriftelijk en in bepaalde gevallen ook digitaal worden gedaan. Het doel van de aanvraag is te bepalen of de **gemeente hulp** gaat verlenen en zo ja, welke vorm die hulp dan heeft.
2. De inwoner gebruikt een aanvraagformulier om een aanvraag te doen.
3. Een aanvraag wordt gedaan bij de gemeente, behalve als het gaat om een digitale aanvraag voor een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud** en voor een **IOAW**-uitkering. Die aanvragen worden gedaan via de website van UWV (www.werk.nl). In bijzondere situaties kan een **uitkering** voor **levensonderhoud** ook schriftelijk worden aangevraagd.

2.3.2 Voorwaarden voor hulp-op-maat

[Jeugdwet, Wmo, PW, Wgs]

1. Vraagt de **inwoner** hulp die speciaal is afgestemd op de inwoner (**hulp-op-maat**), dan gelden in ieder geval de volgende voorwaarden:
   a. De hulp is noodzakelijk om (één van) de doelen van de in 1.1 genoemde wetten te bereiken;
   b. De inwoner heeft geen mogelijkheden om het gewenste effect op eigen kracht te bereiken. Hij kan dit **effect** ook niet op andere manieren bereiken, zoals met de inzet van hulp van huisgenoten, met mantelzorg, met hulp vanuit het sociale netwerk, met **algemeen gebruikelijke voorzieningen** of met behulp van **andere voorzieningen** of organisaties; en
   c. De hulp is geschikt om het gewenste effect te bereiken en past bij de persoonlijke situatie van de inwoner.
2. Voor sommige vormen van hulp zijn er in de **wet** of in deze **verordening** extra voorwaarden gesteld.
3. De hulp-op-maat is niet duurder dan nodig is en duurt niet langer dan nodig is. De **gemeente** kiest daarom voor de goedkoopste **voorziening** die geschikt is om het gewenste effect te bereiken.
4. De gemeente kan hulp-op-maat in ieder geval weigeren als:
   a. de **hulpvraag** het gevolg is van verwijtbaar **gedrag** van de inwoner en hij deze hulpvraag had kunnen voorkomen; of als
   b. de inwoner de gevraagde hulp zelf al heeft ingeroepen of ingekocht, voordat de gemeente een besluit heeft genomen, tenzij de gemeente daarvoor toestemming heeft verleend; of als
   c. de gemeente de noodzaak van de hulp niet kan vaststellen.

2.3.3 Advisering

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Awb]

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **medewerker** die een **melding** of **aanvraag** behandelt de deskundigheid heeft die nodig is om deze melding of aanvraag goed te kunnen behandelen. Als de medewerker die deskundigheid niet heeft, zorgt de gemeente ervoor dat iemand die wel deskundig is een advies uitbrengt. Dit advies (deskundig oordeel) betrekt de gemeente bij de beoordeling van de melding of de aanvraag.

2.3.4 Beoordelen aanvraag

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Awb]

Om te bepalen of de **gemeente hulp** verleent, volgt de gemeente in principe de volgende stappen:

- Stap 1: De gemeente stelt eerst vast wat de **hulpvraag** van de **inwoner** is en welk **effect** de inwoner daarmee wil bereiken.
- Stap 2: De gemeente stelt hierna vast welke (on)mogelijkheden, problemen of **beperkingen** er precies zijn die belangrijk zijn voor het beoordelen van de **hulpvraag**. De gemeente brengt in kaart welke hulp nodig is.
- Stap 3: De gemeente onderzoekt wat de inwoner zelf kan doen om het probleem op te lossen (**eigen kracht**), al dan niet met gebruikelijke hulp, met **algemeen gebruikelijke voorzieningen**, met hulp van anderen uit het sociale netwerk of van andere organisaties, of met **andere voorzieningen**.
- Stap 4: De gemeente bepaalt welke aanvullende hulp de gemeente kan geven om het probleem op te lossen en het gewenste effect te bereiken.

2.3.5 Beslistermijn

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Awb]

1. De **gemeente** beslist zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 8 weken nadat de **aanvraag** is ontvangen. Gaat het om een aanvraag in het kader van de **Wmo**, dan beslist de gemeente binnen 2 weken nadat de aanvraag voor **Wmo-hulp** is ontvangen. Een **Wmo-aanvraag** kan worden ingediend nadat het onderzoek is afgerond, maar in ieder geval vanaf 6 weken, nadat de inwoner de **melding** heeft gedaan.
2. De beslistermijn kan schriftelijk worden opgeschoven als de inwoner onvoldoende gegevens heeft verstrekt. De gemeente vraagt de inwoner dan opnieuw om de ontbrekende gegevens te verstrekken.
3. Als de gemeente een besluit niet binnen de vastgestelde termijn kan nemen, dan noemt de gemeente een nieuwe termijn waarbinnen het besluit wordt genomen.

Stap 4: Beslissing

2.4.1 Inhoud besluit

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Awb]

1. De **gemeente** legt in een brief uit wat het besluit is, en stuurt deze brief naar de **inwoner**. Als de inwoner een vertegenwoordiger heeft, dan wordt de brief naar die persoon gestuurd. In het besluit staat of de gemeente wel of geen **hulp** geeft. Als de gemeente hulp geeft, staat in het besluit ook of de hulp in natura, in de vorm van een **Pgb**, in geld of op een andere manier wordt gegeven.
2. Geeft de gemeente de hulp 'in natura' (een product of een dienst), dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. wat de hulp inhoudt en wat het doel van de hulp is;
   b. wanneer de hulp ingaat en hoe lang de hulp duurt;
   c. hoe en door wie de hulp wordt gegeven; en
   d. welke voorwaarden en verplichtingen er voor de hulp gelden.
3. Geeft de gemeente de hulp in de vorm van een Pgb, dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. voor welke hulp het Pgb bedoeld is;
   b. wat het doel is van die hulp;
   c. hoe hoog het Pgb is en hoe dat berekend is;
   d. wanneer het Pgb ingaat en wanneer het Pgb eindigt;
   e. hoe de besteding van het Pgb verantwoord wordt; en
   f. welke voorwaarden en verplichtingen er voor het Pgb gelden.
4. Geeft de gemeente de hulp in de vorm van geld, dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. hoeveel het is;
   b. voor welk doel het geld wordt gegeven;
   c. wanneer het geld wordt betaald;
   d. hoe vaak het geld wordt betaald; en
   e. welke voorwaarden en verplichtingen er gelden voor het uitgeven van geld.
5. De gemeente informeert de inwoner in het besluit ook over een eventuele bijdrage in de kosten.

2.5 Uitzonderingen

2.5.1 Jeugdhulp via arts en andere hulpverleners

[Jeugdwet, Awb]

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat de **jongere jeugdhulp** krijgt, als de huisarts, jeugdarts of medisch specialist de jongere doorverwijst naar een **jeugdhulpaanbieder**, of als de rechter of gecertificeerde **instelling jeugdhulp** nodig vindt.
2. De gemeente maakt afspraken met de huisartsen, de medisch specialisten, de jeugdartsen, gecertificeerde **instellingen** en de zorgverzekeraars over doorverwijzingen.

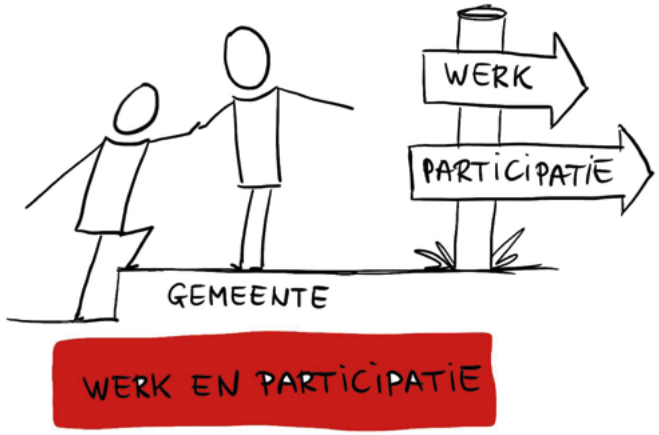
2.5.2 Spoedeisende gevallen

[Jeugdwet, Wmo, PW, Llv, Wgs]

In spoedeisende gevallen kan de **gemeente** afwijken van de normale procedure om er voor te zorgen dat de **inwoner** de **hulp** krijgt die nodig is

3 Werken en meedoen in de samenleving

Dit hoofdstuk gaat over werk en **participatie** (meedoen in de samenleving). Het is belangrijk dat **inwoners** in hun eigen **levensonderhoud** kunnen voorzien. De **gemeente** verwacht daarom van inwoners met een **uitkering** die kunnen werken, dat zij werk zoeken. De gemeente wil inwoners daarbij ondersteunen. Welke **hulp** de gemeente kan geven, staat in dit hoofdstuk. Die hulp noemen we ook wel: een **voorziening**. De gemeente kan iets terugvragen van inwoners met een uitkering. Dat wordt een tegenprestatie genoemd. In dit hoofdstuk wordt daar meer over uitgelegd. De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners meedoen in de samenleving. Dat kan via werk, maar ook op andere manieren. Meedoen is niet alleen een verantwoordelijkheid van de inwoner zelf of van de gemeente, maar ook van de samenleving (omkijken naar elkaar). In dit hoofdstuk staan de belangrijkste regels voor de hulp die de gemeente kan geven om mee te doen in de samenleving. De regels in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de **Participatiewet** of op de **Wet** maatschappelijke ondersteuning 2015 (**Wmo**).

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:

- De gemeente ondersteunt de inwoner zo goed mogelijk in zijn ontwikkeling naar participatie of werk.
- Betaald werk gaat voor onbetaald werk en voor inkomensondersteuning van de gemeente.

3.1 Voor wie?

[PW, IOAW, IOAZ, Wmo]

1. **Inwoners** zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om werk te vinden. Als dat niet lukt, kan de **gemeente** de volgende inwoners helpen om een stap **richting** werk te zetten:
   a. Inwoners met een gemeentelijke **uitkering** die niet op **eigen kracht** of met de **hulp** van het sociale netwerk, uitzendbureaus en andere organisaties de weg naar werk kunnen vinden;
   b. Inwoners die geen hulp kunnen krijgen van andere instanties, zoals UWV, SVB of werkgevers. Per persoon beoordeelt de gemeente of er hulp wordt gegeven;
   c. **Jongeren** tot 27 jaar die geen werk hebben of onderwijs volgen, en geen havo-diploma, vwo-diploma of mbo-diploma vanaf niveau 2 hebben. De gemeente helpt hen een passende opleiding of passend werk te vinden, of leidt hen naar passende hulpverlening of zorg.
2. Inwoners moeten kunnen meedoen in de samenleving. Meedoen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van inwoners zelf. De gemeente helpt de volgende inwoners om mee te doen in de samenleving, als dat op eigen kracht of op andere manieren niet lukt:
   a. Inwoners met een **beperking**;
   b. Inwoners met een langdurig psychisch of psychosociaal probleem.

3.2 Samenwerking voor werk

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** werkt samen met werkgevers, UWV, regio-gemeenten, en andere organisaties. De gemeente doet dat om **inwoners** te helpen werk te vinden, dat bij hen past.
2. De gemeente ondersteunt werkgevers die inwoners uit de doelgroep werk willen aanbieden. De gemeente doet dat bijvoorbeeld via het Werkgeversservicepunt Achterhoek.

3.3 Budgetplafond

[PW, IOAW, IOAZ]

De **gemeente** kan per soort **voorziening** een budgetplafond vaststellen. Een budgetplafond is het maximale bedrag dat de gemeente per kalenderjaar kan uitgeven aan een bepaalde voorziening. Als dit budgetplafond bereikt is, verstrekt de gemeente zo'n voorziening niet meer. Voor wettelijke loonkostensubsidie en voor beschut werk kan de **gemeente** geen budgetplafond vaststellen.

3.4 Voorzieningen – werk

[Wsw, PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** bekijkt per **inwoner** welke **hulp** nodig is. De gemeente zet passende **voorzieningen** in. Voor mensen die ver van de arbeidsmarkt afstaan zijn er mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Van arbeidsmatige dagbesteding tot regulier werk. Daarbij hoort ook de mogelijkheid om een stapje terug te doen als het even wat minder gaat.
2. De voorzieningen van de gemeente zijn bedoeld voor inwoners uit de bovengenoemde doelgroep (zie artikel 3.1 lid 1). In bepaalde situaties kan de gemeente een voorziening ook voor andere inwoners inzetten, bijvoorbeeld als de **Participatiewet** dat aangeeft. Sommige voorzieningen worden aan werkgevers verstrekt, zoals loonkostensubsidie. Het kan ook zijn dat bepaalde voorzieningen niet voor iedereen uit de doelgroep kunnen worden ingezet. Als dat zo is, wordt dat hieronder per voorziening aangegeven.
3. Het doel van een voorziening is het vinden of behouden van werk dat geschikt is voor de inwoner. De gemeente kan tenminste de volgende voorzieningen inzetten:
   a. proefplaatsing;
   b. werkervaringsplaats;
   c. participatieplaats;
   d. sociale activering;
   e. beschut werk;
   f. hulp op de werkplek van een job-coach;
   g. hulp bij een leer-werktraject;
   h. kortdurende loonkostensubsidie;
   i. wettelijke loonkostensubsidie;
   j. low-riskpolis;
   k. scholing;
   l. hulp bij het leren van de Nederlandse taal;
   m. kinderopvang.

   Deze voorzieningen worden hieronder toegelicht.
4. De gemeente beoordeelt per persoon of het zinvol is om een voorziening in te zetten. De gemeente bepaalt welke voorziening wordt ingezet en voor hoe lang. Daarbij kijkt de gemeente naar verschillende dingen: de omstandigheden van de inwoner, zijn mogelijkheden en eventuele **beperkingen**, de zorg voor kinderen, mantelzorg, wettelijke verplichtingen en het beschikbare budget. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn ook de voorwaarden uit artikel 2.3.2 van toepassing.
5. In een plan van aanpak legt de gemeente vast welke hulp de inwoner krijgt. In dit plan staat welke afspraken er met de inwoner zijn gemaakt.

3.4.1 Proefplaatsing

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** bij wijze van proef tijdelijk laten werken bij een werkgever. De inwoner houdt wel een **uitkering** tijdens die periode.
2. Bij het aanbieden van een proefplaats betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Het doel van de proefplaatsing is dat de werkgever kan kijken of de inwoner geschikt is voor het werk.
4. Als de inwoner geschikt is voor het werk volgt er een dienstverband. Dit is een voorwaarde bij een proefplaatsing. De duur van het dienstverband hangt af van de duur van de proefplaatsing.
5. De proefplaatsing is alleen mogelijk als de werkgever de inwoner goed begeleidt tijdens de proefplaatsing. Hierover worden afspraken gemaakt voor de start van de proefplaatsing. Wordt de proefplaatsing niet omgezet in dienstverband dan moet de werkgever uitleggen wat hij heeft gedaan om de inwoner te begeleiden.
6. De proefplaatsing duurt maximaal 2 maanden.

3.4.2 Werkervaringsplaats

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** een werkervaringsplaats bij een organisatie aanbieden. De inwoner houdt dan zijn **uitkering**.
2. Bij het aanbieden van een werkervaringsplaats betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Een werkervaringsplaats heeft verschillende doelen:
   a. De inwoner doet werkervaring op;
   b. De inwoner leert om in een dienstverband te functioneren;
   c. De inwoner doet werkritme op.
4. De werkervaringsplaats is alleen mogelijk als de organisatie de inwoner goed begeleidt. De organisatie geeft de inwoner kansen om te oefenen en te leren in het werk.
5. De werkervaringsplaats wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de organisatie en de inwoner. In die overeenkomst worden het doel van de werkervaringsplaats en de begeleiding van de inwoner verder uitgewerkt.

6. De activiteiten die de inwoner bij de organisatie doet, mogen werknemers in die organisatie niet verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.
7. De werkervaringsplaats duurt maximaal 6 maanden en kan 1 keer worden verlengd met maximaal 6 maanden.

3.4.3 Participatieplaats

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** met een gemeentelijke **uitkering** die een kleine kans heeft op werk en voorlopig niet aan het werk kan, een participatieplaats aanbieden. De inwoner moet 27 jaar of ouder zijn. De participatieplaats wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de werkgever en de inwoner.
2. Bij het aanbieden van een participatieplaats betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Het doel van een participatieplaats is om de kans op betaald werk te vergroten. De inwoner kan langdurig op een bepaalde werkplek werken. Zo doet de inwoner werkervaring op. De inwoner houdt zijn uitkering. Het gaat om werkzaamheden die passend zijn en speciaal voor de inwoner zijn bedacht.
4. Een participatieplaats duurt maximaal 2 jaar. Dit kan met 2 keer 1 jaar worden verlengd als daardoor de arbeidskansen groter worden.
5. Het werk mag geen andere werknemers bij hetzelfde bedrijf verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.
6. De inwoner kan telkens na 6 maanden een premie ontvangen. Burgemeester en **wethouders** stellen het bedrag van deze premie vast. Een voorwaarde voor de premie is dat de inwoner voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kans op werk. De gemeente beoordeelt dit.

3.4.4 Sociale activering

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** die er nog niet aan toe is om te werken, activiteiten aanbieden die de inwoner dichter bij werk brengen. Dit heet sociale activering. Dat kan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk zijn.
2. Het doel van sociale activering is om inwoners te helpen weer grip op hun leven te krijgen, sociale contacten op te bouwen en moeilijkheden op weg naar werk te overwinnen.

3.4.5 Beschut werk

[PW]

1. De **gemeente** biedt een **inwoner** een beschutte werkplek aan, als UWV heeft geadviseerd, dat dat nodig is. Dat is zo, als de inwoner alleen kan werken zodra het werk en de werkplek zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inwoner. Inwoners met een **uitkering** van UWV en inwoners zonder werk kunnen ook in aanmerking komen voor een beschutte werkplek. Voor deze inwoners geldt dit artikel ook.
2. Het doel van beschut werk is om inwoners die alleen aangepast werk kunnen doen, een passende werkplek te bieden.
3. De gemeente biedt maximaal het aantal beschutte werkplekken aan, dat het Rijk de gemeente opdraagt.
4. Het kan zijn, dat een inwoner niet meteen een beschutte werkplek kan krijgen. Dat kan als de gemeente alle beschutte werkplekken voor het kalenderjaar al ingevuld heeft. De inwoner komt dan op een wachtlijst. Wel kan de gemeente de inwoner helpen om zich voor te bereiden op de beschutte werkplek.
5. De gemeente biedt de volgende **voorzieningen** aan, zodat een inwoner beschut kan werken:
   a. wettelijke loonkostensubsidie;
   b. aanpassing van de werkplek of de werkomgeving;
   c. werk opsplitsen in kleinere taken;
   d. aanpassing van werktempo, de arbeidsduur of de werkbegeleiding.
6. De gemeente kan inwoners die in aanmerking komen voor beschut werk helpen om de stap naar beschut werk makkelijker te maken. De gemeente gebruikt daar de volgende voorzieningen voor:
   a. sociale activering;
   b. scholing;
   c . participatieplaats; of
   d. een vergelijkbare voorziening.

3.4.6 Hulp op de werkplek van een jobcoach

[PW, IOAW, IOAZ, Wsw]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** een jobcoach aanbieden als de inwoner extra begeleiding nodig heeft om zijn werk goed te kunnen doen. De gemeente kan ook een **vergoeding** aan de werkgever geven voor het inzetten van een jobcoach.
2. Het doel van de jobcoach is om de werknemer te helpen zijn werk goed te doen. De jobcoach kan de inwoner begeleiden bij zijn ontwikkeling

op de werkplek.
3. De gemeente spreekt met de werkgever af hoe de jobcoach wordt ingezet. Deze afspraken komen in een overeenkomst met de werkgever te staan.

3.4.7 Hulp bij een leer- werktraject

[PW]

1. De **gemeente** kan een **jongere hulp** aanbieden bij het volgen van een leer-werktraject, als dit nodig is om de stap naar werk te zetten. Het moet gaan om jongeren:
   a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of
   b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Met startkwalificatie wordt bedoeld: een havo-, vwo- of mbo-diploma vanaf niveau 2.
2. De gemeente biedt hulp bij een leer-werktraject alleen aan, als de ondersteuning van **school** of werkgever onvoldoende is om het leer-werktraject te kunnen volgen.

3.4.8 Kortdurende loonkostensubsidie

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De **gemeente** kan een werkgever die een **inwoner** in dienst neemt, voor een korte periode loonkostensubsidie geven. Dit doet de gemeente alleen, als de werkgever voor deze inwoner geen wettelijke loonkostensubsidie kan krijgen (zie artikel 3.4.9), en ook niet in aanmerking kan komen voor andere **vergoedingen** voor het in dienst nemen van de inwoner.
2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners die moeilijk aan het werk komen in dienst te nemen. Extra kosten die werkgevers maken voor het begeleiden van deze inwoners worden hiermee vergoed.
3. De loonkostensubsidie is maximaal 50% van het **Wettelijk minimumloon**, tot maximaal € 500 per maand. De loonkostensubsidie duurt maximaal 6 maanden, maar kan 1 keer worden verlengd met maximaal 6 maanden.
4. Het werk mag geen andere werknemers bij hetzelfde bedrijf verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.

3.4.9 Wettelijke loonkostensubsidie

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De **gemeente** kent de werkgever een wettelijke loonkostensubsidie toe als de **inwoner** bij de werkgever in dienst komt, maar niet het **wettelijk minimumloon** kan verdienen. De werkgever moet wel aan de voorwaarden van artikel 10d van de **Participatiewet** voldoen.
2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners met een arbeidsbeperking in dienst te nemen en productieverlies te vergoeden.
3. De gemeente stelt vast of het gaat om een inwoner die niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen. Om te bepalen hoe productief de inwoner op de werkplek zal zijn (welke loonwaarde hij heeft), past de gemeente een erkende methode toe.
4. De loonkostensubsidie aan de werkgever hangt af van de loonwaarde. De hoogte van de loonkostensubsidie is maximaal 70% van het **wettelijk** minimumloon. Daar komen nog de wettelijke vakantietoeslag en een **vergoeding** voor werkgeverslasten bij.
5. Totdat de loonwaarde is gemeten, kan de gemeente de werkgever maximaal 6 maanden een vaste maandelijkse loonkostensubsidie toekennen van maximaal 50% van het wettelijk **minimumloon**. Daar komen nog de wettelijke vakantietoeslag en een vergoeding voor werkgeverslasten bij.

3.4.10 Low-riskpolis

1. De **gemeente** kan de werkgever een 'low-riskpolis' aanbieden voor een **inwoner** die de werkgever in dienst neemt en een verhoogde kans op ziekte heeft bij het uitvoeren van het werk.
2. Het doel van de 'low-riskpolis' is dat de werkgever een deel van de loonkosten niet zelf hoeft te betalen, als de inwoner ziek wordt.
3. De werkgever kan niet in aanmerking komen voor de 'low-riskpolis', als de werkgever een beroep kan doen op de 'no-riskpolis' van UWV.

3.4.11 Scholing

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** scholing aanbieden, als die scholing nodig is om de stap naar werk te maken en andere organisaties geen passende scholing kunnen aanbieden.
2. De gemeente bepaalt de vorm en de duur van de scholing. De scholing wordt afgestemd op de mogelijkheden van de inwoner en zijn positie op de arbeidsmarkt.

3.4.12 Hulp bij het leren van de Nederlandse taal

[PW, IOAW, IOAZ]

Het beheersen van de Nederlandse taal is nodig voor het vinden en behouden van een werkplek. De **gemeente** kan aan een **inwoner** die de Nederlandste taal onvoldoende beheerst een **voorziening** aanbieden om de taal beter te leren.

3.4.13 Kinderopvang

[PW, IOAW, IOAZ, Wet kinderopvang]

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat er passende kinderopvang beschikbaar is, als:
   a. de **inwoner** meedoet aan een activiteit die nodig is om dichter bij de arbeidsmarkt te komen of om aan het werk te gaan, en
   b. opvang niet mogelijk is binnen het sociale netwerk van de inwoner.
2. De inwoner die van de Belastingdienst kinderopvangtoeslag ontvangt, kan van de gemeente een bijdrage krijgen voor de kosten van kinderopvang die voor zijn rekening blijven. De inwoner moet voldoen aan de volgende voorwaarden:
   a. De inwoner heeft een gemeentelijke **uitkering** of een **Anw-uitkering**;

en b. de kinderopvang is nodig om mee te kunnen doen aan een activiteit van de gemeente die de inwoner dichter bij werk brengt (een **voorziening**).

Of: c. De inwoner volgt voltijds mbo-, hbo- of universitair onderwijs, **voortgezet onderwijs** of **vavo-onderwijs**, en
   d. de kinderopvang vindt plaats in een geregistreerd kindercentrum of via een gastouderbureau.

3.4.14 Andere voorzieningen en vergoedingen

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** kan **andere voorzieningen** inzetten als dat nodig is om de kans op werk te vergroten.
2. De gemeente kan inkomsten uit deeltijdwerk gedeeltelijk vrijlaten voor de uitkering. De regels staan in artikel 31 van de **Participatiewet**, artikel 8 van de **IOAW** en in artikel 8 van de **IOAZ**.
3. Voor **inwoners** met een gemeentelijke **uitkering** die als zelfstandig ondernemer gaan starten, is er een bijzondere regeling: het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz2004). De gemeente kan de inwoner financieel ondersteunen, onder bepaalde voorwaarden.
4. De gemeente kan de kosten vergoeden die de inwoner moet maken bij deelname aan een **voorziening** of bij betaald of onbetaald werk. Dit kan de gemeente alleen doen, als de inwoner die kosten niet op een ander manier vergoed kan krijgen.

3.5 Tegenprestatie

[PW, IOAW, IOAZ]

3.5.1 Doel van de tegenprestatie

1. De **gemeente** legt een **inwoner** met een gemeentelijke **uitkering** een tegenprestatie op, als de gemeente dit een passende manier voor de inwoner vindt om iets terug te doen voor de samenleving.
2. De gemeente kan als tegenprestatie vragen om onbetaald werk te gaan doen dat de gemeente nuttig vindt voor de samenleving.
3. Het doel van de tegenprestatie is dat de inwoner zich inzet voor de samenleving.

3.5.2 Voorwaarden tegenprestatie

1. Bij het opleggen van een tegenprestatie houdt de **gemeente** rekening met alle persoonlijke omstandigheden van de **inwoner**, zoals de gezinssituatie, de duur van de werkloosheid, eventuele **beperkingen**en vrijwilligerswerk.
2. De inwoner hoeft geen tegenprestatie te leveren als dit niet te combineren is met mantelzorg of vrijwilligerswerk.

3.5.3 Duur en omvang tegenprestatie

1. De tegenprestatie die de **gemeente** van de **inwoner** verwacht duurt maximaal 6 maanden per jaar en maximaal 8 uur per week. Dit is om de volgende redenen:
   a. De tegenprestatie mag het vinden van betaald werk niet in de weg zitten.
   b. De tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing van werknemers en tot oneerlijke concurrentie.
2. Het moet gaan om activiteiten die maatschappelijk nuttig zijn, maar

waarvoor geen beloning kan worden gevraagd door de inwoner of de organisatie waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd.

3.6 Meedoen in de samenleving

[Wmo]

1. De **gemeente** vindt het belangrijk dat **inwoners** meedoen aan activiteiten in de samenleving. Door te werken doen inwoners mee aan de samenleving. Maar inwoners kunnen ook op andere manieren meedoen. Daarom zijn er in de gemeente:
   a. plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, zoals verenigingen;
   b. activiteiten die voor alle inwoners worden georganiseerd;
   c. mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen; en
   d. maatschappelijke organisaties waar inwoners terecht kunnen.
2. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om mee te doen. Een inwoner kan daar **hulp** bij nodig hebben, vanwege een **beperking** of een langdurig psychisch of psychosociaal probleem. Die inwoner kan aan de gemeente hulp vragen, als hij zelf geen oplossing kan vinden voor zijn problemen. De hulp kan verschillende vormen hebben. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn er wel enkele voorwaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2. De hulp moet daarnaast langdurig nodig zijn. Hieronder staan vormen van hulp-op-maat die de gemeente kan inzetten.

3.6.1 Dagbesteding (begeleiding groep)

De inwoner die de dag niet goed kan invullen, kan in aanmerking komen voor dagbesteding. De inwoner kan dan meedoen aan sociale, recreatieve of andere groepsactiviteiten. Dagbesteding vanuit de **gemeente** is bedoeld voor de inwoner die (nog) niet kan werken en die geen gebruik kan maken van dagbesteding via andere organisaties. Het gaat om activiteiten onder begeleiding, voor een of meer dagdelen per week. Als de inwoner daarbij vervoer nodig heeft, kan de gemeente ook daarbij helpen.

3.6.2 Begeleiding individueel

De **inwoner** die de **normale dagelijkse activiteiten** niet zelf kan doen, kan in aanmerking komen voor individuele begeleiding. Dat kan alleen als dagbesteding en **andere voorzieningen** niet geschikt of niet voldoende zijn. De begeleider helpt dan bij de dagelijkse gang van zaken en bij terugkerende activiteiten. Denk aan het maken van een dagindeling en het doen van de administratie. Ook kan de begeleider de inwoner helpen om op een goede manier met zijn omgeving om te gaan. De begeleider neemt deze activiteiten niet volledig over, maar ondersteunt de inwoner hierbij.

3.6.3 Vervoer in de eigen omgeving

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening, als hij door een **beperking** in de mobiliteit onvoldoende contact met anderen kan hebben of noodzakelijke activiteiten niet kan doen. De inwoner wordt dan geholpen bij het vervoer dichtbij huis.
2. Het moet gaan om:
   a. het zich verplaatsen rondom de **woning**; of
   b. het zich verplaatsen over ten hoogste 20 kilometer van de woning.
3. De **gemeente** wil graag dat **collectief taxivervoer** beschikbaar en betaalbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben. Daarom kijkt de gemeente of een vervoersprobleem opgelost kan worden met collectief taxivervoer. De inwoner kan dan gebruik maken van collectief taxivervoer voor een lager tarief, via ZOOV. De inwoner betaalt een eigen bijdrage van € 60 per jaar.

3.6.4 Rolstoel

1. De **inwoner** die zich niet kan verplaatsen in en om de **woning**, kan in aanmerking komen voor een rolstoel als deze noodzakelijk is voor dagelijks zittend gebruik.
2. De inwoner die door een **beperking** niet kan sporten zonder sportvoorziening van de **gemeente**, kan eens in de 3 jaar in aanmerking komen voor een sportrolstoel.
3. De inwoner kan in aanmerking komen voor een bijdrage in het onderhoud van de sportrolstoel. Deze bijdrage wordt één keer per 3 jaar verstrekt en bedraagt maximaal € 3.250.

3.6.5 Aanpassing of vervanging voorziening

Als een vervoermiddel of (sport)rolstoel aangepast of vervangen moet worden, dan doet de gemeente dit alleen, als:

a. de normale afschrijvingstermijn is verstreken; of
b. die **voorziening** onbruikbaar is geworden en dat de **inwoner** niet toegerekend kan worden; of
c. die voorziening geen oplossing meer is voor de **hulpvraag** van de inwoner; of
d. de inwoner de kosten van vervanging geheel of gedeeltelijk zelf betaalt.

4 Gezond en veilig opgroeien

Jongeren moeten zo gezond en veilig mogelijk opgroeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de **ouders**, de jongeren, en van hun netwerk. Als zij daarbij hulp nodig hebben, dan kunnen zij een beroep doen op ondersteuning door de gemeente. Deze **hulp** wordt zo vroeg mogelijk geboden. Zo kan het beroep op gespecialiseerde hulp worden beperkt. Bij het geven van hulp staat de **eigen kracht** van ouders en jongeren voorop. Die moet worden versterkt. De hulp moet ook het probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving vergroten. Met jongeren bedoelen we in deze **verordening** kinderen en tieners tot 18 jaar, en eventueel tot 23 jaar. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de **Jeugdwet**.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1,
gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:
- Jongeren groeien zo 'thuis' mogelijk op.
- De hulp aan jongeren is zo dichtbij, zo licht en zo kort mogelijk.

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van jeugdhulp

[Jeugdwet]

1. Bij het bieden van **hulp** houdt de **gemeente** rekening met het geloof, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de **jongere** en de **ouders**.
2. De hulp van de gemeente richt zich op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jongere, zijn ouders en hun sociale netwerk.
3. De gemeente betrekt de voorkeuren van de jongere en zijn ouders bij de keuze welke **jeugdhulp** wordt ingezet.
4. In bepaalde situaties kunnen ouders en jongeren hun problemen niet op eigen kracht of met het sociale netwerk oplossen. Als de **gemeente** deze **inwoners** kan ondersteunen met hulp die vrij toegankelijk is, dan wordt die hulp ingezet. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp door het **jongerenwerk**. Ook de **Voormekaarteams** kunnen lichte jeugdhulp bieden. Kan het gewenste **effect** niet bereikt worden met die hulp, dan wordt **hulp-op-maat** ingezet. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2.

4.2 Vrij toegankelijke hulp

1. De **gemeente** zet zich ervoor in dat **jongeren** zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Om dat te bereiken biedt de gemeente hulp aan die vrij toegankelijk is. De inwoner kan van die **hulp** gebruik maken, zonder besluit van de gemeente. Ook heeft de inwoner geen verwijzing nodig van een huisarts, een medisch specialist of een jeugdarts.
2. De gemeente ondersteunt jongeren, hun **ouders** en hun sociale netwerk in ieder geval met:
   a. het versterken van de opvoed- en opgroeiomgeving,
   b. voorlichting, advies en trainingen over opvoeding en ouderschap;
   c. jeugdgezondheidszorg ;
   d. **jongerenwerk**;
   e. ondersteuning bij opleidings- en loopbaankeuzes;
   f. onafhankelijke cliëntondersteuning;
   g. peuteropvang en voorschoolse vroegtijdige educatie;
   h. mantelzorgondersteuning; of
   i. een vertrouwenspersoon via het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ).
3. De gemeente zorgt ervoor dat signalen over opgroei- en opvoedingsproblemen zo vroeg mogelijk worden opgevangen, en dat daar bij ook zo vroeg mogelijk **hulp** wordt geboden.

4.3 Individuele voorzieningen (Hulp-op-maat)

1. Als vrij toegankelijke **hulp** niet voldoende is, kan de **gemeente hulp-op-maat** aanbieden. Deze hulp is niet vrij toegankelijk. De **inwoner** heeft daarvoor een besluit van de **gemeente** nodig of een verwijzing door een jeugdarts, een huisarts, een medisch specialist, of

een gecertificeerde **instelling**. Artikel 2.3.2 is van toepassing op een besluit van de gemeente.

2. De gemeente kan in ieder geval de volgende **voorzieningen** aanbieden, als het nodig is:
   a. ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien;
   b. een plek in een pleeggezin, gezinshuis of verblijf in een instelling, als thuiswonen (tijdelijk) niet mogelijk is;
   c. specialistische **jeugdhulp**, zoals behandeling bij een GGZ-instelling;
   d. persoonlijke verzorging;
   e. een logeerplek, om tijdelijk een **jongere** of het gezin te ontlasten;
   f. crisishulp; of
   g. hulp bij ernstige enkelvoudige dyslexie.
3. De gemeente zorgt voor de inzet van jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig vindt een kinderbeschermingsmaatregel te kunnen uitvoeren.
4. De gemeente biedt het advies- en meldpunt huiselijk geweld en **kindermishandeling** Veilig Thuis. Dit advies- en meldpunt biedt 24 uur per dag 7 dagen per week advies en ondersteuning aan iedereen die direct of indirect is betrokken bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

4.4 Overgang van 18- naar 18+

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat **jongeren** die **jeugdhulp** krijgen, ondersteund blijven worden als ze 18 jaar worden, en die ondersteuning nodig blijft. Als de jongere begeleiding naar scholing of werk nodig heeft, dan kan de jongere gebruik maken van de diensten van JouwUnit van de Sociale Dienst Oost Achterhoek (**SDOA**).
2. Jeugdhulp kan in bepaalde gevallen worden verlengd. Dit kan maximaal tot de dag dat de jongere 23 jaar wordt.
3. Pleegzorg of verblijf in een gezinshuis wordt ingezet tot de dag dat de jongere 21 jaar wordt, tenzij de jongere 18 jaar of ouder is en heeft aangegeven hiervan geen gebruik te willen maken.

4.5 Afstemming met andere vormen van hulp

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **hulp** aansluit bij andere vormen van hulp die aan de **jongere** of zijn **ouders** wordt gegeven. Om dat te bereiken kan de gemeente afspraken maken met hulpverleners, **instellingen**, zorgverzekeraars en andere personen of organisaties. Die afspraken kunnen onder andere gaan over:

- procedures die gelden bij doorverwijzing naar hulp;
- communicatie met andere organisaties;
- afbakening van taken en verantwoordelijkheden;
- een goede aansluiting tussen vrij toegankelijke hulp en **hulp-op-maat**;
  De afspraken kunnen worden vastgelegd in een plan of in een andere geschikte vorm.

5 Wonen in een veilige en gezonde omgeving

Inwoners met een **beperking** kunnen problemen hebben bij het gebruik van hun **woning** of bij het voeren van het huishouden. Als inwoners zulke problemen niet zelf kunnen oplossen, kan de **gemeente** hen helpen. Welke **hulp** dat kan zijn, wordt in dit hoofdstuk uitgelegd. De gemeente kan ook helpen, als inwoners met een beperking niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, en als inwoners opvang of beschermd wonen nodig hebben. Ten slotte speelt de gemeente een rol bij het ondersteunen van **mantelzorgers**. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen over de hulp die de gemeente op grond van de **Wmo** aan al deze inwoners kan geven.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde**:
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk veilig en gezond wonen en leven in hun eigen omgeving.

5.1 Uitgangspunten

[Wmo]

1. Het is belangrijk dat **inwoners** zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, de **normale dagelijkse activiteiten** kunnen doen en een huishouden kunnen voeren. Dat is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Het kan zijn dat een inwoner **hulp** nodig heeft, vanwege een **beperking** of door een langdurig psychisch of een psychosociaal probleem. Die inwoner kan aan de **gemeente** hulp vragen als hij zelf geen oplossing kan vinden voor zijn problemen. De hulp kan verschillende vormen hebben. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn er wel enkele voorwaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2. De hulp moet daarnaast langdurig nodig zijn, tenzij het gaat om hulp bij huishouden. Als de inwoner beschermd wonen of opvang nodig heeft, dan moet de hulp van de gemeente eraan bijdragen dat de inwoner zichzelf zo snel mogelijk weer kan redden in de samenleving.
2. De gemeente geeft alleen hulp-op-maat, als dat nodig en passend is. De inwoner kan daarom in elk geval geen hulp krijgen, als:
   a. de inwoner zijn problemen zelf of met behulp van zijn omgeving kan oplossen of verminderen door zijn dagelijks leven anders te organiseren, bijvoorbeeld bij de huishoudelijke taken;
   b. het gaat om vervanging van een **voorziening** die door de gemeente is verstrekt, en de normale afschrijvingstermijn is nog niet verstreken. Een vervangende voorziening is wel mogelijk, als:
      - de eerder afgegeven voorziening onbruikbaar is geworden, en dat kan de inwoner niet toegerekend kan worden, of
      - de inwoner geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten.
   c. de voorziening niet noodzakelijk was geweest wanneer de inwoner rekening had gehouden met de aard, omvang en ontwikkeling van zijn beperkingen.

5.2 Zelfstandig en veilig wonen

Voor de **inwoner** die voldoet aan de voorwaarden uit artikel 5.1 zijn in bepaalde gevallen de volgende **voorzieningen** beschikbaar.

5.2.1 Geschikte woning (woonvoorziening)

1. De **inwoner** met een **beperking** kan in aanmerking komen voor een verbouwing of een hulpmiddel om de **woning** goed te kunnen gebruiken, als:
   a. het normale gebruik van de woning niet mogelijk is door de beperking van de inwoner; en
   b. verhuizing naar een geschikte woning niet mogelijk is of duurder is dan de verbouwing of het hulpmiddel.
   De woning wordt voor de inwoner bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar gemaakt. Als de inwoner zijn hoofdverblijf in een **Wlz-instelling** heeft, kan één woning bezoekbaar worden gemaakt.
2. Als verhuizing voorgaat, dan kan de inwoner in aanmerking komen voor een geldbedrag voor de verhuizing en inrichting van een geschikte woning. Deze tegemoetkoming in de verhuiskosten is maximaal € 2.500.
3. De inwoner kan geen woonvoorziening krijgen in de volgende situaties:
   a. De belemmeringen die de inwoner in de woning ervaart, zijn het

gevolg van de materialen die in de woning zijn gebruikt.
   b. De woonvoorziening is bedoeld voor aanpassing van een gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex.
   c. Het gaat om **voorzieningen** die bij nieuwbouw of renovatie zonder veel meerkosten meegenomen kunnen worden.
   d. De inwoner is verhuisd vanuit een woonruimte waar de inwoner geen problemen had bij het normale gebruik van de woning en er was geen belangrijke reden voor de verhuizing.
   e. De inwoner is verhuisd naar een woning die niet de meest geschikte woning is om de beperkingen van de inwoner te verminderen of weg te nemen, tenzij de **gemeente** daar toestemming voor heeft gegeven.
   f. De belemmeringen die de inwoner ervaart, zijn niet het gevolg van de bouwkundige of woontechnische staat van de woning. Daaronder valt ook de toegankelijkheid van de woning;
   g. De noodzaak voor een woonvoorziening is het gevolg van achterstallig onderhoud aan de woning.
   h. De gevraagde voorziening is alleen maar gericht op renovatie of aanpassing aan de eisen van de tijd.
   i. De gevraagde voorziening is niet grotendeels op de inwoner gericht.
   j. De inwoner heeft zijn hoofdverblijf niet of zal zijn hoofdverblijf niet zal hebben in de woning waarvoor de woonvoorziening wordt gevraagd.
4. De eigenaar-bewoner die een woningaanpassing heeft ontvangen moet dit bij verkoop van de woning zo snel mogelijk melden aan de gemeente.

5.2.2 Een schone en leefbare woning

1. De **inwoner** met een **beperking** die zijn woning niet schoon en leefbaar kan houden, kan in aanmerking komen voor **hulp** bij het huishouden.
2. Als er in het huishouden van de inwoner minderjarige **kinderen** zijn, dan kan de hulp ook bestaan uit het voor een korte periode overnemen van de hulp die kinderen normaal gesproken moeten bieden (**gebruikelijke hulp**). Deze hulp is vooral bedoeld om de periode tot er andere hulp is te overbruggen.
3. De hulp bij het huishouden zorgt voor het schoonmaken van het huis. In bijzondere situaties doet de schoonmaakhulp meer, zoals het klaarzetten van maaltijden of het helpen bij de was. Als het nodig is, ondersteunt die hulp ook bij het organiseren van het huishouden. Dat kan advies, instructie of voorlichting zijn. Dat helpt de inwoner om het huishouden zelfstandig uit te voeren.

5.3 Beschermd wonen

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor beschermd wonen, als de inwoner deze woonvorm nodig heeft als gevolg van ingewikkelde psychische of psychosociale problemen. Het gaat niet om problematiek die voortkomt uit een (acute) crisissituatie waarin de **gemeente** nog geen noodzaak voor beschermd wonen kan vaststellen. Daarvoor is de **voorziening** maatschappelijke opvang beschikbaar (zie artikel 5.3.4).
2. Voor inwoners die beschermd wonen nodig hebben, gelden de regels die zijn vastgelegd in de geldende **verordening** van de gemeente Doetinchem, en de daarop gebaseerde regels.

5.4 Maatschappelijke opvang

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor tijdelijke (maatschappelijke) opvang, als:
   a. de inwoner dakloos is en opvang nodig heeft, omdat hij zich niet op **eigen kracht** kan redden in de samenleving. Dat komt door psychische of psychosociale problemen; of
   b. bij huiselijk geweld.
2. De opvang is erop gericht, dat de inwoner zich weer kan redden in de samenleving. De opvang wordt pas aangeboden, als andere voorzieningen niet geschikt zijn om dat doel te bereiken.
3. Voor inwoners die maatschappelijke opvang nodig hebben, gelden de regels die zijn vastgelegd in de geldende **verordening** van de gemeente Doetinchem, en de daarop gebaseerde regels.

5.5 Mantelzorg

Inwoners die ziek zijn of een **beperking** hebben, worden vaak geholpen door familieleden, vrienden of kennissen. Deze **hulp** wordt mantelzorg genoemd als de hulp langdurig en onbetaald wordt gegeven en verder gaat dan wat gebruikelijk is tussen mensen. Degene die deze hulp geeft is de **mantelzorger**. Mantelzorg is maatschappelijk van groot belang voor een leefbare samenleving en sociale samenhang. De **gemeente** wil zorgen voor huidige en toekomstige mantelzorgers in Berkelland en hen passende ondersteuning bieden.

5.5.1 Ondersteuning mantelzorger

1. De **inwoner** die **mantelzorg** ontvangt kan in aanmerking komen voor respijtzorg als dit niet vanuit een **voorliggende voorziening** of andere wetgeving wordt verstrekt. Respijtzorg is het logeren in een accommodatie van een instelling of in een logeergezin. Respijtzorg heeft als doel het tijdelijk ontlasten van de mantelzorger of zijn omgeving, of om ontsporing van de situatie te voorkomen.
2. De mantelzorger kan voor (specialistische) vragen op het gebied van mantelzorg terecht bij de aandachtsfunctionaris mantelzorg van het **Voormekaarteam**.
3. De jonge mantelzorger kan voor (specialistische) vragen op het gebied van mantelzorg terecht bij de aandachtsfunctionaris mantelzorg van het Voormekaarteam of bij de jeugd-**jongerenwerker** van de Jimmy's.
4. De gemeente kan naast bovengenoemde ondersteuningen besluiten ook andere vormen van ondersteuning te bieden aan mantelzorgers en zal deze vormen van ondersteuning vastleggen in een Mantelzorgregeling.

5.5.2 Mantelzorgwaardering

1. De **gemeente** waardeert de inzet van mantelzorgers. De mantelzorger kan jaarlijks éénmalig een mantelzorgwaardering aanvragen. De mantelzorgwaardering bedraagt minimaal € 50,00. De gemeente stelt in het Financieel Besluit de hoogte van de mantelzorgwaardering vast. De mantelzorgwaardering is bedoeld voor de mantelzorger(s) van de inwoner (zorgvrager) die woonachtig is in de gemeente Berkelland.
2. Een inwoner die **mantelzorger** is kan jaarlijks deelnemen aan een mantelzorgverwendag. Dit is een dag rondom de Dag van de Mantelzorg om mantelzorgers te waarderen en in het zonnetje te zetten.

5.5.3 Mantelzorgwoning

De **gemeente** kan **inwoners** die een mantelzorgwoning willen realiseren, ondersteunen. Een mantelzorgwoning is tijdelijke woonruimte op het erf van een inwoner, en is bedoeld om goede mantelzorg mogelijk te maken. De mantelzorgwoning kan bewoond worden door de **mantelzorger** of door de inwoner die mantelzorg ontvangt. De ondersteuning van de gemeente houdt in dat beoordeeld wordt of een mantelzorgwoning noodzakelijk is.

6 Vervoer naar school (leerlingenvervoer)

Ieder **kind** heeft recht op passend onderwijs dat aansluit bij de levensovertuiging of godsdienst van de **ouders**. Soms is de afstand van huis naar **school** groot voor het kind of kan het kind vanwege zijn **beperking** niet zelfstandig naar school reizen. Ouders kunnen dan in bepaalde gevallen een beroep doen op leerlingenvervoer. In dit hoofdstuk is geregeld hoe de **gemeente** ouders ondersteunt bij het vervoer van hun kind naar school.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde**:

- Kinderen moeten veilig kunnen reizen naar de school die aansluit bij hun mogelijkheden, levensovertuiging en godsdienst.

6.1 Uitgangspunten

[Llv]

1. **Ouders** zijn er zelf verantwoordelijk voor dat hun **kinderen** naar **school** gaan. Ouders kunnen bij de **gemeente** een **aanvraag** doen voor **hulp** bij het vervoer van hun kind van de **woning** naar school.
2. De hulp van de gemeente heet een vervoersvoorziening. Het kan gaan om een **vergoeding** voor reiskosten of om **aangepast vervoer** dat wordt geregeld door de gemeente, zoals een taxibusje. Het kan zijn dat ouders van kinderen op de **basisschool** een deel van de kosten zelf moeten betalen. Dat is de eigen bijdrage en wordt geregeld in artikel 6.4.1 van dit hoofdstuk.
3. Als ouders een vervoersvoorziening krijgen en het kind wordt meerderjarig, dan wordt de vervoersvoorziening niet langer aan de ouders verstrekt. Het kind kan dan zelf in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening, als hij aan de voorwaarden voldoet.

6.2 Onderzoek

1. De **gemeente** onderzoekt of **ouders** in aanmerking kunnen komen voor een vervoersvoorziening. Als dat zo is gaat de gemeente na welke **voorziening** er nodig is. De gemeente onderzoekt dan met welk vervoermiddel het **kind** kan reizen en welke route naar **school** de kortste veilige route voor het kind is. Ook gaat de gemeente na of er begeleiding nodig is bij het reizen.
2. Voor het bepalen van de route naar school maakt de gemeente gebruik van de actuele routeplanner van de ANWB. De gemeente berekent wat de kortste afstand is van de **woning** van het kind naar school.
3. Gaat het kind naar de **basisschool**, dan onderzoekt de gemeente in bepaalde gevallen ook hoe hoog het **inkomen** van de ouders is. Dat is nodig om te bepalen of ouders een eigen bijdrage moeten betalen.

6.3 Voorwaarden

1. De **gemeente** verstrekt een vervoersvoorziening aan **ouders** voor hun **kind** dat in de **gemeente** Berkelland verblijft, en:
   a. minimaal 4 jaar oud is, of minimaal 3 jaar oud is als het om een doof ofslechthorend kind gaat dat **speciaal onderwijs** volgt; en
   b. naar de **basisschool** of een speciale **school** voor **basisonderwijs** gaat, of **speciaal onderwijs** of **voortgezet onderwijs** volgt; en
   c. vanwege een langdurige **beperking** niet zelfstandig met het **openbaar vervoer** (OV) of met de fiets kan reizen, maar begeleiding of **aangepast vervoer** nodig heeft.
2. De gemeente verstrekt ook een vervoersvoorziening aan ouders, voor hun kind dat in de gemeente Berkelland verblijft, en:
   a. minimaal 4 jaar oud is; en
   b. naar de basisschool of een speciale school voor basisonderwijs gaat of speciaal onderwijs volgt (niet voortgezet onderwijs); en
   c. de dichtstbijzijnde voor het kind toegankelijke school, meer dan 4 kilometer van de woning van het kind afligt.
3. Gaat het kind niet naar de **dichtstbijzijnde school** van dezelfde **onderwijssoort**, dan komen ouders alleen voor een vervoersvoorziening naar de verder weg gelegen school in aanmerking, als:
   a. de dichtstbijzijnde school vol is, of als
   b. de ouders in een brief aangeven dat ze ernstige bezwaren hebben tegen het openbaar onderwijs of de **richting** van de dichter bij gelegen bijzondere school.

4. De gemeente kan ook een vervoersvoorziening aan ouders verstrekken, voor hun kind dat in de gemeente Berkelland verblijft, en:
   a. voortgezet speciaal onderwijs volgt; en
   b. zelfstandig van het OV of de fiets gebruik kan maken; en
   c. de dichtstbijzijnde voor hem toegankelijke school meer dan 4 kilometer van de woning van het kind afligt.
5. Met toegankelijke school wordt in dit hoofdstuk bedoeld:
   a. een school die het soort onderwijs geeft dat het kind nodig heeft, vanwege zijn lichamelijke of geestelijke situatie, en
   b. van de gewenste levensbeschouwelijke of godsdienstige **richting** is, of het openbaar onderwijs, en
   c. waar plaats is voor het kind.
6. Ouders krijgen geen **vergoeding** voor het vervoer van hun kind, als het kind meereist met een andere ouder die van de gemeente een vergoeding krijgt voor het vervoer van zijn eigen kind.
7. De gemeente verstrekt aan ouders een vergoeding voor de reiskosten van een begeleider, als hun kind begeleiding nodig heeft bij het vervoer naar school en de ouders voor dit kind een vervoersvoorziening krijgen. De ouders moeten wel overtuigend hebben aangetoond, dat het kind niet zonder begeleiding met het OV of de fiets kan reizen.

6.3.1 Bijzondere regeling voor weekend- en vakantievervoer

1. De **gemeente** verstrekt **ouders** van een **kind** dat **speciaal onderwijs** volgt en daarom in een internaat of pleeggezin verblijft, een vervoersvoorziening voor:
   a. het weekendvervoer van hun kind van het **internaat** of pleeggezin naar de woning van de ouders en terug, behalve als de weekenden vallen in een schoolvakantie.
   b. het vakantievervoer van hun kind van het internaat of pleeggezin naar de **woning** van de ouders en terug, eenmaal per schoolvakantie van 2 dagen of meer. De schoolvakantie moet in de schoolgids van de **school** worden genoemd.
2. De regels uit dit hoofdstuk gelden ook voor het weekend- en vakantievervoer, behalve artikel 6.4 lid 4, onderdeel a.

6.4 Vorm en hoogte van de vervoersvoorziening

1. De **gemeente** bepaalt de vervoers**voorziening** aan de hand van de afstand tussen de **woning** of de **opstapplaats** en de dichtstbijzijnde toegankelijke **school**.
2. Gaat het om een speciale school voor **basisonderwijs**, dan wordt de vervoersvoorziening vastgesteld over de afstand tussen de woning van het **kind** en
   a. de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het **samenwerkingsverband** van de school waar het kind vandaan komt, of
   b. een andere speciale school voor basisonderwijs in dat samenwerkingsverband, als het vervoer naar die **school** voor de gemeente minder zou kosten dan het vervoer naar de dichtstbijzijnde speciale school voor basisonderwijs.
3. Als aan de voorwaarden is voldaan, stemt de gemeente de vervoersvoorziening af op de goedkoopste manier van reizen. Als het kind naar school kan fietsen (eventueel met begeleiding), dan krijgen de **ouders** een **vergoeding** voor het gebruik van de fiets. Kan het kind niet fietsen naar school, ook niet met begeleiding, dan kunnen de ouders een vergoeding krijgen voor het OV. Als ouders in aanmerking komen voor **aangepast vervoer**, dan kunnen ouders daarvan gebruikmaken voor het vervoer van hun kind. Ouders kunnen het kind ook zelf vervoeren, als de gemeente toestemming geeft. Gaat het kind naar de basisschool, dan betalen de ouders de reiskosten soms zelf (zie artikel 6.4.1).
4. Ouders komen in aanmerking voor aangepast vervoer, in de volgende gevallen:
   a. Het kind is met het OV meer dan anderhalf uur onderweg en de **reistijd** met aangepast vervoer kan teruggebracht worden tot 50% van de reistijd met het OV.
   b. OV naar school ontbreekt en het kind kan niet met de fiets naar school (ook niet met begeleiding).
   c. Het kind kan niet begeleid worden door de ouders of anderen, of begeleiding heeft grote nadelen voor het gezin en een andere oplossing is niet mogelijk.
   d. Het kind heeft langdurige **beperkingen** waardoor hij niet met het OV kan reizen (ook niet met begeleiding).
   e. Het kind is op 1 augustus van het lopende schooljaar (de peildatum) jonger dan 9 jaar.
5. Als een begeleider meerdere kinderen begeleidt, dan vergoedt de gemeente de reiskosten van één begeleider.
6. Bestaat de vervoersvoorziening uit een vergoeding voor de reiskosten, dan is de hoogte van die vergoeding afhankelijk van de reisafstand

naar de dichtstbijzijnde voor het kind toegankelijke school. De reisafstand wordt bepaald via de kortste veilige route op basis van de routeplanner van de ANWB. Als **ouders** recht hebben op een vervoersvoorziening op basis van het OV, dan is de vergoeding gebaseerd op de kosten van het OV.

7. De gemeente houdt bij het vaststellen van de vervoersvoorziening rekening met andere (gedeeltelijke) vergoedingen voor de reiskosten die ouders voor het kind ontvangen. Die andere vergoedingen trekt de gemeente af van de vergoeding die de gemeente geeft. Bij aangepast vervoer brengt de gemeente dan een bedrag (de eigen bijdrage) bij de ouders in rekening.
8. De vergoeding van de gemeente voor het gebruik van een **eigen vervoermiddel** wordt berekend op basis van een kilometervergoeding voor dat vervoermiddel, afgeleid van de Reisregeling binnenland.
9. Als ouders meerdere kinderen tegelijk met de auto vervoeren, dan verstrekt de gemeente eenmaal de kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling binnenland.

6.4.1 Bijzondere regeling vervoer naar basisschool

1. Is de reisafstand naar de dichtstbijzijnde toegankelijke (speciale) **basisschool** meer dan 20 kilometer, dan betalen **ouders** de reiskosten voor een deel zelf of helemaal zelf (eigen bijdrage). Als de **gemeente** zorgt voor **aangepast vervoer**, dan betalen de **ouders** de eigen bijdrage aan de gemeente. Als het **kind** op een andere manier wordt vervoerd, dan wordt de eigen bijdrage afgetrokken van de **vergoeding** die de ouders van de gemeente krijgen. De hoogte van de eigen bijdrage wordt per gezin per schooljaar berekend en hangt af van het **inkomen** van de ouders in het **peiljaar**:
2. De gemeente stopt de vervoersvoorziening als ouders de eigen bijdrage niet (langer) betalen aan de gemeente.
3. De gemeente past de bedragen van de inkomensgrenzen in het eerste en tweede lid, en van de eigen bijdragen in het tweede lid, jaarlijks aan (indexering). De gemeente volgt daarbij de wijzigingen die de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) aan de gemeente doorgeeft.
4. Voor ouders van kinderen die vanwege langdurige **beperkingen** niet zelfstandig met het OV kunnen reizen geldt de regeling in dit artikel niet. Zij betalen geen eigen bijdrage.

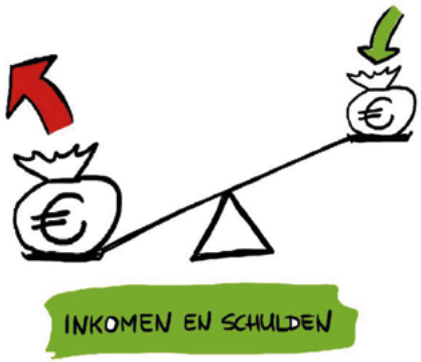
Inkomen in euro's (schooljaar 2020-2021)	Eigen bijdrage in euro's (schooljaar 2020-2021)
€ 0 - € 35.500	Nihil
€ 35.500 - € 42.000	€ 150
€ 42.000 - € 48.500	€ 630
€ 48.500 - € 55.000	€ 1.180
€ 55.000 - € 62.500	€ 1.725
€ 62.500 - € 69.000	€ 2.270
€ 69.000 en verder	Voor elke extra € 5.500: € 560 erbij

6.5 Ingangsdatum en duur van de vervoersvoorziening

Een vervoersvoorziening gaat in op de datum die de **ouders** aangeven. Deze datum mag niet liggen vóór de datum waarop de **gemeente** de **aanvraag** heeft ontvangen. Voor **aangepast vervoer** geldt dat de vervoersvoorziening zo snel mogelijk na het besluit van de gemeente ingaat.

7 Inkomen en schulden

Voor **inwoners** die te weinig **inkomen** hebben om de dagelijkse kosten te kunnen betalen heeft de **gemeente** een financieel vangnet: een maandelijkse **bijstandsuitkering**. Om deze inwoners en andere inwoners met een laag inkomen extra te ondersteunen heeft de gemeente een aantal aanvullende **uitkeringen** en toeslagen beschikbaar. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste aanvullingen. Ook worden er enkele basisregels gegeven voor de **hulp** die de gemeente kan bieden bij een schuldenprobleem.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:
- Schulden worden snel gesignaleerd, hulp wordt snel ingezet
- De gemeente biedt in een vroeg stadium hulp bij (dreigende) schulden.
- Voorkomen is beter dan genezen

7.1 Armoedebeleid

[PW, Wgs, Gemeentewet]

De **gemeente** heeft als taak om armoede en schulden tegen te gaan. In deze paragraaf staat waar de gemeente rekening mee houdt bij het uitvoeren van die taak.

7.1.1 Wat wil de gemeente?

1. De **gemeente** vindt het belangrijk dat **inwoners** met een laag **inkomen** en zonder **financiële buffer** hun noodzakelijke bestaanskosten kunnen betalen. De inwoner heeft een financiële buffer, als zijn vermogen hoger is dan de toepasselijke vermogensgrens uit de **Participatiewet**. Is het vermogen hoger dan die grens, dan kan de inwoner geen financiële ondersteuning van de gemeente krijgen. Voor bijzondere bijstand kan de gemeente andere vermogensgrenzen vaststellen.
2. De gemeente biedt inwoners die moeite hebben om rond te komen of schulden hebben **hulp** aan. Het doel van die hulp is dat inwoners blijvend een gezonde financiële huishouding krijgen.
3. De gemeente werkt bij het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden zoveel mogelijk samen met andere organisaties. De gemeente stimuleert initiatieven van inwoners om armoede te bestrijden en schulden tegen te gaan.
4. De gemeente zet zich ervoor in, dat inwoners met een inkomen net boven de **bijstandsnorm** voldoende ondersteund worden.
5. De gemeente zorgt ervoor, dat **voorzieningen** op een eenvoudige manier opnieuw aangevraagd kunnen worden, als ze voor een bepaalde periode zijn verstrekt.

7.2 Bijzondere bijstand

[PW]

Bijzondere bijstand is een belangrijke **voorziening** van de **gemeente** om **inwoners** financieel te helpen, als zij bepaalde onverwachte kosten niet kunnen betalen. In deze paragraaf staan de belangrijkste uitgangspunten van de gemeente over bijzondere bijstand.

7.2.1 Vangnet

1. De **gemeente** biedt bijzondere bijstand actief aan als een financieel vangnet. Bijzondere bijstand is bedoeld voor **inwoners** met een laag **inkomen** en zonder **financiële buffer**, die extra noodzakelijke uitgaven niet kunnen betalen. Dat zijn onverwachte kosten die niet uit het maandelijkse inkomen kunnen worden betaald door bijzondere omstandigheden.
2. Als de gemeente een **aanvraag** voor bijzondere bijstand beoordeelt, dan betrekt de gemeente de kernwaarden en de doelen van het gemeentelijke armoedebeleid daarbij.
3. De gemeente heeft beleidsregels over bijzondere bijstand. Daarin is geregeld wanneer de inwoner in aanmerking kan komen voor bijzondere bijstand en hoe hoog de bijstand dan is.

7.3 Studietoeslag

[PW]

Studenten met een **beperking** hebben soms extra **hulp** nodig om een opleiding te volgen. Met een studietoeslag krijgen deze studenten een financiële steun in de rug. Het **inkomen** wordt dan maandelijks aangevuld. In deze paragraaf geeft de **gemeente** aan voor welke studenten de studietoeslag is bedoeld. Ook staat hier welk bedrag toegekend kan worden en hoe dat wordt uitbetaald. In wetsvoorstel 35.394 staat een wijziging van de regeling voor de studietoeslag. Zodra dit wetsvoorstel in werking treedt, vervallen de regels uit deze paragraaf. De regeling over de studietoeslag staat dan in artikel 36b van de **Participatiewet**.

7.3.1 Doelgroep

1. De studietoeslag is bedoeld voor de **inwoner** die:
   a. mbo-, hbo-, of universitair onderwijs volgt; en
   b. een tegemoetkoming in de schoolkosten (op grond van hoofdstuk 4 **Wet** Tegemoetkoming Onderwijsbijdrage en Schoolkosten) of studiefinanciering van **DUO** krijgt of kan krijgen; en
   c. wel kan werken, maar
   d. door een **beperking** langdurig niets kan bijverdienen naast zijn studie.
2. De student moet 18 jaar of ouder zijn en mag geen **financiële buffer** hebben.

7.3.2 Vaststellen beperking

De **gemeente** onderzoekt of de **beperking** van de student zo groot is dat hij naast zijn studie langdurig niets kan bijverdienen. De gemeente doet dat aan de hand van gegevens die zij van de student of van andere instanties heeft gekregen. Als die gegevens niet duidelijk genoeg zijn, vraagt de **gemeente** aan een deskundige om een advies te geven.

7.3.3 Hoogte en duur van de toeslag

1. De studietoeslag is € 754 per jaar.
2. Dit bedrag geldt voor 2020 en wordt jaarlijks aangepast. Het bedrag volgt de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex, volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het bedrag wordt naar boven afgerond op hele euro's.
3. Als de student niet meer aan de voorwaarden voldoet, beëindigt de **gemeente** de studietoeslag.

7.4 Inkomenstoeslag

[PW]

Met de inkomenstoeslag kan het **inkomen** worden aangevuld. Het is een toeslag die jaarlijks kan worden aangevraagd. In deze paragraaf staat voor welke **inwoners** de inkomenstoeslag is bedoeld en welke aanvullende voorwaarden er gelden.

7.4.1 Doelgroep

De inkomenstoeslag is bedoeld voor een **inwoner** van 21 jaar of ouder, maar jonger dan de **Aow-leeftijd** die:

a. in een ononderbroken periode van 36 maanden een **inkomen** heeft gehad dat lager is dan 105% van de **bijstandsnorm**;
b. geen **financiële buffer** heeft; en
c. geen uitzicht heeft op inkomensverbetering.

7.4.2 Hoogte van de toeslag

1. De inkomenstoeslag is per jaar:
   a. € 416 voor een alleenstaande;
   b. € 535 voor een alleenstaande ouder;
   c. € 594 voor gehuwden of **samenwonenden**.
   De inkomenstoeslag wordt per jaar in 1 bedrag uitbetaald.
2. Voor gehuwden en samenwonenden geldt het volgende: als één van de partners geen recht heeft op inkomenstoeslag, krijgt de ander het bedrag voor een alleenstaande of alleenstaande ouder. Het gaat om situaties, waarbij de partner uitgesloten is van de inkomenstoeslag op grond van artikel 11 en 13, eerste lid, van de **Participatiewet**.
3. De bedragen uit dit artikel gelden voor 2020 en worden jaarlijks aangepast. Ze volgen de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's.

7.5 Kindregeling

[PW, Gemeentewet]

De **gemeente** wil **kinderen** helpen die opgroeien in armoede, zodat ze zich kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen aan sociale, culturele en sportieve activiteiten. De gemeente heeft maatregelen genomen om deze kinderen te ondersteunen. Deze maatregelen zijn vastgelegd in beleidsregels. Daarin is geregeld wanneer een **inwoner** in aanmerking kan komen voor ondersteuning en hoe hoog de ondersteuning dan is.

7.6 Collectieve zorgverzekering

[PW]

Voor **inwoners** met een **inkomen** tot 130% van de **bijstandsnorm** heeft de **gemeente** een collectieve zorgverzekering afgesloten. De gemeente heeft beleidsregels gemaakt. Daarin staat wanneer en hoe deze inwoners kunnen meedoen aan de collectieve zorgverzekering. Inwoners kunnen zich aanmelden via www.gezondverzekerd.nl.

7.7 Schuldhulpverlening

[Wgs]

De **gemeente** heeft de taak om **inwoners** met schuldproblemen te helpen. Inwoners kunnen daarom de gemeente om **hulp** vragen. De gemeente helpt bij het vinden van een oplossing voor hun schulden. Hieronder staan de belangrijkste uitgangspunten van de gemeente voor het geven van hulp.

7.7.1 Samenwerking en toegang

1. De **gemeente** werkt samen met andere organisaties om te voorkomen dat **inwoners** hoge schulden krijgen.
2. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners op een eenvoudige manier om **hulp** kunnen vragen.
3. De gemeente informeert inwoners over de hulp die zij kan aanbieden en zorgt dat die hulp echt beschikbaar is.
4. De gemeente sluit geen enkele inwoner bij voorbaat uit van hulp. Een uitzondering op deze regel is de inwoner die geen geldige verblijfstitel heeft.
5. De gemeente benadert inwoners actief, zodra andere organisaties schulden melden bij de gemeente.

7.7.2 Schuldhulpverlening

De **gemeente** zorgt ervoor dat een **inwoner** die **hulp** kan krijgen bij het oplossen van schulden, die hulp zo snel mogelijk krijgt.

7.7.3 Besluit

De **gemeente** informeert de **inwoner** die **hulp** kan krijgen over de manier waarop de hulp wordt gegeven.

8 De vorm van de hulp

Als **inwoners hulp** kunnen krijgen van de gemeente, moet de **gemeente** ook bepalen in welke vorm die hulp dan wordt gegeven. De hulp van de gemeente is meestal 'in natura': de gemeente zorgt ervoor dat er hulp wordt ingezet (een dienst of een product). Gaat het om **Wmo-hulp** of **jeugdhulp**, dan kan de inwoner ook kiezen voor een Pgb, als aan de voorwaarden is voldaan. Dit hoofdstuk regelt in welke vorm de hulp wordt ingezet en welke regels daarbij horen. Ook is geregeld wanneer de gemeente een financiële bijdrage aan de inwoner kan vragen op grond van de Wmo.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:
- De gemeente biedt passende hulp die zo snel mogelijk wordt ingezet.
- De gemeente gaat respectvol om met de **aanvraag**
- De gemeente praat open en eerlijk over de behandeling

8.1 Financiële hulp

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Llv, Awb]

1. De **inwoner** die **hulp** van de **gemeente** ontvangt, krijgt die hulp in de vorm van geld, als dat in de **wet** of in deze **verordening** zo is geregeld. Financiële hulp kan een lening zijn of een bedrag 'om niet' (hoeft niet terugbetaald te worden).
2. De gemeente betaalt de inwoner binnen 6 weken nadat een betalingsbesluit is genomen. Dat is de wettelijk vastgestelde termijn. De gemeente kan een andere termijn vaststellen, als er niet binnen 6 weken betaald kan worden.
3. De gemeente betaalt op het bankrekeningnummer dat de inwoner heeft doorgegeven. De gemeente kan het bedrag op een andere manier, in een andere vorm of aan een andere persoon betalen. De gemeente kan dat doen, als het doel van de hulp alleen op die manier kan worden bereikt. Het kan bijvoorbeeld gaan om een betaling aan een hulpverlener of een schuldeiser van de inwoner.
4. De gemeente kan het geld verrekenen met een vordering op de inwoner, als dit volgens de wettelijke regels mogelijk is. Het moet gaan om een vordering op grond van een van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
5. De gemeente kan een betalingsbesluit nemen, zonder de inwoner daar met een brief over te informeren. De gemeente stelt de inwoner dan wel op een andere geschikte manier op de hoogte van het betalingsbesluit.

8.2 Een product of een dienst

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Gemeentewet]

1. De **inwoner** die hulp van de **gemeente** ontvangt, krijgt die **hulp in natura** (een dienst of een product), tenzij in de **wet** of in deze **verordening** iets anders is geregeld. Gaat het om een product, dan wordt dit in bruikleen, huur of eigendom verstrekt.
2. De gemeente zet zich ervoor in dat de **aanbieder** van een product:
   a. de wettelijke regels over garantie naleeft, en
   b. de inwoner informeert over alles wat belangrijk is om te weten over de dienst of het product.

In hoofdstuk 12 is daarover meer geregeld.

8.3 Persoonsgebonden budget (Pgb)

[Jeugdwet, Wmo]

8.3.1 Voorwaarden – algemeen

1. De **inwoner** kan kiezen voor een **Pgb**, als hij in aanmerking komt voor **hulp-op-maat** op grond van de **Wmo** of **Jeugdwet**. De **gemeente** moet er wel van overtuigd zijn, dat de inwoner voldoet aan de volgende voorwaarden:
   a. De inwoner kan voldoende voor zijn eigen belangen opkomen. Daardoor kan hij de taken die bij het **Pgb** horen op een verantwoorde manier uitvoeren, eventueel met **hulp** van iemand uit het sociale netwerk, of met iemand die hem vertegenwoordigt.
   b. De inwoner maakt de gemeente duidelijk waarom hij een Pgb

wil ontvangen. Gaat het om **jeugdhulp**, dan moet de inwoner motiveren waarom hulp-op-maat door een **aanbieder** van de gemeente, niet passend is.

c. De hulp die de inwoner met het Pgb wil betalen, is van goede kwaliteit. De hulp moet veilig en doeltreffend zijn en op de inwoner gericht. Dit moet duidelijk worden uit het **Pgb-plan** van de inwoner.

2. De gemeente kan een Pgb in elk geval weigeren in de volgende situaties:
   a. De inwoner kan het Pgb niet zelf beheren en wil het Pgb laten beheren door de hulpverlener.
   b. De gemeente heeft eerder hulp-op-maat of een Pgb toegekend, en dit besluit is herzien of ingetrokken.
   c. De inwoner vraagt een Pgb voor kosten die zijn gemaakt, voordat de aanvraag is gedaan, en de gemeente kan niet meer nagaan of het nodig was om die kosten te maken.
   d. De kosten van een Pgb zijn voor de gemeente hoger dan de kostprijs voor hulp-op-maat in natura. Het Pgb kan dan geweigerd worden voor zover de kosten hoger zijn.
3. Het Pgb is bedoeld voor hulp, maar kan niet aan alle kosten die daarmee te maken hebben worden besteed. Het Pgb kan niet besteed worden aan:
   a. kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;
   b. het voeren van een Pgb-administratie;
   c. ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een Pgb-administratie; en
   d. kosten voor een feestdagenuitkering aan de hulpverlener(s).

8.3.2 Professionele of niet-professionele hulp

1. Bij het vaststellen van de hoogte van het **Pgb**, wordt onderscheid gemaakt tussen professionele en niet-professionele hulp.
2. Van professionele hulp is sprake als de **hulp** verleend wordt door onderstaande personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad van de **inwoner**:
   a. iemand die in dienst is van een **instelling** die bedrijfsmatig de hulp verleent en ingeschreven staat in het Handelsregister (artikel 5 Handelsregisterwet 2007), of
   b. iemand die als zelfstandige zonder personeel beroepsmatig de hulp verleent en ingeschreven staat in het Handelsregister (artikel 5 Handelsregisterwet 2007).
3. De inwoner mag het Pgb besteden aan hulp die wordt gegeven door een professionele hulpverlener, als deze persoon voldoet aan de volgende voorwaarden. Deze persoon:
   a. moet de diploma's hebben die nodig zijn om de hulp te kunnen geven;
   b. moet op verzoek van de **gemeente**, een 'verklaring omtrent **gedrag** natuurlijke personen (VOG)'; specifiek screeningsprofiel 45, 'Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier' overleggen. De verklaring mag niet ouder zijn dan 3 maanden, voorafgaand aan de datum van de **aanvraag**.
   c. moet als hij **jeugdhulp** biedt, aantonen dat hij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gebruikt en dat hij **SKJ** of **BIG** geregistreerd is.
4. Van niet-professionele hulp is sprake als:
   a. de hulp die geboden wordt door personen, al dan niet uit het **sociaal netwerk**, die niet voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2;
   b. de hulp die wordt geboden door personen die voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2, maar bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad zijn van de inwoner.
5. De inwoner mag het Pgb besteden aan hulp die wordt gegeven door een niet-professionele hulpverlener, als deze persoon voldoet aan de volgende voorwaarden. Deze persoon:
   a. heeft aannemelijk gemaakt dat de hulp niet tot overbelasting leidt en dat hij kwalitatief goede hulp kan bieden, en
   b. moet op verzoek van de **gemeente**, een 'verklaring omtrent gedrag natuurlijke personen (VOG)', specifiek screeningsprofiel 45, 'Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier' overleggen. De verklaring mag niet ouder zijn dan 3 maanden voor de datum van de aanvraag.

8.3.3 Hoogte en tarief Pgb

1. De **gemeente** stelt de hoogte van het **Pgb** voor een product vast aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de situatie van de inwoner goedkoopst compenserende **hulp in natura** en het Pgb is toereikend voor de aanschaf van het product bij minimaal 1 aanbieder.
2. De gemeente houdt bij het vaststellen van de hoogte van het Pgb voor een product rekening met de levensduur van het product en met de kosten voor onderhoud en verzekering. Met uitzondering van een woonvoorziening, de inwoner is hierbij zelf verantwoordelijk voor

de verzekering van het product.

3. De gemeente kan de hoogte van het Pgb voor een product vaststellen op basis van een offerte van de aanbieder uit het goedgekeurde **Pgb-plan** en/of een door de gemeente opgevraagde offerte. De gemeente stelt de hoogte van het Pgb vast op het bedrag van de laagste offerte.
4. De hoogte van het Pgb voor professionele hulp is gelijk aan het tarief voor gecontracteerde ondersteuning in natura (berekend met **behulp** van het tariefmodel sociaal domein Achterhoek), waarbij het tarief met 15% voor overhead naar beneden is bijgesteld, tenzij op basis van het Pgb-plan van de inwoner passende en toereikende hulp voor een lager tarief kan worden ingekocht.
5. De hoogte van het Pgb voor niet-professionele hulp, met uitzondering van logeren, is gelijk aan het wettelijk minimum (uur)loon bij een 36-urige werkweek per 1 januari van het jaar waarin het Pgb wordt verstrekt en is inclusief vakantiegeld, vakantie-uren en sociale lasten.
6. Voor logeren uitgevoerd door niet-professionele hulp (hulp uit **sociaal netwerk**) bedraagt de tegemoetkoming maximaal € 141 per kalendermaand, tenzij op basis van het Pgb-plan van de inwoner kan worden volstaan met een lagere tegemoetkoming. De inwoner dient een "Verklaring hulp uit het sociaal netwerk" in te vullen en in te dienen bij de gemeente die deze doorstuurt naar de Sociale VerzekeringsBank.
7. Het Pgb is toereikend om hulp in te kunnen kopen die voldoet aan de kwaliteitseisen als bedoeld in de **wet** en deze **verordening** en is in redelijkheid geschikt voor het doel waarvoor het Pgb wordt toegekend.
8. De gemeente stelt in het Financieel besluit de hoogte van het Pgb vast op basis van de in dit artikel vermelde regels.

8.3.4 Verantwoording Pgb

1. De **gemeente** kan de **inwoner** vragen om duidelijk te maken hoe het **Pgb** is besteed en welke resultaten de **hulp** voor de inwoner heeft gehad. De inwoner is verplicht die informatie te geven. De gemeente kan daarvoor een formulier vaststellen dat de inwoner moet gebruiken.
2. Als een inwoner **hulp-op-maat** in de vorm van een Pgb krijgt, wordt alleen de hulp uitbetaald die feitelijk geleverd is.

8.3.5 Opschorten Pgb

De **gemeente** kan aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vragen om de uitbetaling uit het **Pgb** helemaal of gedeeltelijk uit te stellen totdat een besluit is genomen om het Pgb weer voort te zetten of in te trekken. Dit kan de gemeente doen als zij een sterk vermoeden heeft dat:

a. de **inwoner** onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, terwijl het verstrekken van de juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een andere beslissing van de gemeente;
b. de inwoner niet voldoet aan de voorwaarden die horen bij het ontvangen van het Pgb;
c. de inwoner het Pgb niet of voor een ander doel (heeft) gebruikt; of als
d. de inwoner verblijft in een **instelling** als bedoeld in de **Wet** langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.

8.4 Kostprijs

[Jeugdwet, Wmo]

De kostprijs van een product of dienst wordt als volgt bepaald:

a. Voor **hulp-op-maat** in natura of voor een algemene **voorziening** uit deze **verordening**: door een aanbesteding, na het raadplegen van aanbieders of na overleg met de **aanbieder**.
b. Voor een hulpmiddel of woningaanpassing, wordt de kostprijs ook bepaald door de vraag of de **inwoner** dit product krijgt in bruikleen, huur of eigendom. De kostprijs is inclusief de kosten van verzekeringen, beheer en onderhoud.
c. Voor hulp-op-maat in de vorm van een **Pgb** is de kostprijs gelijk aan de hoogte van de kosten voor die voorziening in natura, mits de inwoner voor dat bedrag de voorziening bij minimaal 1 aanbieder kan inkopen.

8.5 Bijdrage in de kosten

[Wmo]

1. De **inwoner** betaalt een bijdrage in de kosten voor **Wmo-hulp-op-maat**, zolang de inwoner gebruik maakt van die hulp of voor de periode waarvoor een **Pgb** is verstrekt. Gaat het om een product, dan betaalt de inwoner een bijdrage totdat de kostprijs is betaald. De inwoner betaalt de bijdrage per maand aan het Centraal Administratiekantoor (CAK). De hoogte van deze periodieke bijdrage is gelijk aan het bedrag dat maximaal betaald moet worden op grond van het uitvoeringsbesluit **Wmo** 2015.
2. De eigen bijdrage voor **collectief taxivervoer** wordt per rit berekend, per kilometer. Er is een starttarief dat de inwoner betaalt per rit. Het start- en kilometertarief worden door de **gemeente** vastgesteld. De hoogte van het start- en kilometertarief is te vinden op www.zoov.nl onder het kopje 'ZOOV Op Maat'. De inwoner die gebruik maakt van

het collectief taxivervoer met korting betaalt een eigen bijdrage van € 60,- per jaar.

3. De **inwoner** betaalt een bijdrage in de kosten van Wmo-hulp voor de Mantelzorgregeling, zolang de inwoner gebruik maakt van die hulp. De Mantelzorgregeling is een algemene **voorziening** die bedoeld is om **mantelzorgers** te ondersteunen. De inwoner betaalt de bijdrage per maand aan het Centraal Administratiekantoor (CAK). De hoogte van de periodieke bijdrage van de inwoner is gelijk aan het bedrag dat maximaal betaald moet worden op grond van het Uitvoeringsbesluit **Wmo** 2015.
4. Gaat het om de kosten van een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner, dan betalen de onderhoudsplichtige **ouders** de bijdrage. Die verplichting geldt ook voor:
   a. de ouder tegen wie een **vaderschapsactie** is ingesteld en de rechter dit verzoek heeft toegewezen (artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek); en voor
   b. degene die samen met de ouder het gezag uitoefent over een minderjarige inwoner, maar die niet zelf een ouder is.
5. De gemeente vraagt geen bijdrage voor:
   a. hulp-op-maat aan inwoners die gehuwd zijn of een gezamenlijke huishouding voeren en waarvan één van de partners de **Aow-leeftijd** nog niet heeft;
   b. een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik en het onderhoud daarvan;
   c. sport**voorziening**en
   d. ondersteuning bij verhuizing en inrichting van de nieuwe woonruimte.

9 Afspraken tussen inwoner en gemeente

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop de **gemeente** en de **inwoner** met elkaar omgaan. Het gaat over de manier waarop de gemeente zich moet **gedragen** en wat er van de inwoner wordt verwacht. Als de inwoner rechten heeft, dan staan daar plichten tegenover. Houdt de inwoner daar onvoldoende rekening mee, dan kan de gemeente de **uitkering** of **voorziening** beëindigen, terugvorderen of verlagen. Hieronder staan de hoofdregels die daarvoor gelden.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:
- We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.
- De gemeente en de inwoner geven elkaar de informatie die nodig is.
- De gemeente ziet de inwoner als volwaardig partner.

9.1 Hoe gaan we met elkaar om?
[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Gemeentewet, Awb]

9.1.1 De rol van de gemeente

1. De **gemeente** zoekt samen met de **inwoner** naar een oplossing voor zijn probleem. Gemeente en inwoner gaan daarbij op een respectvolle manier met elkaar om. De gemeente zorgt voor het volgende:
   a. Voor de inwoner is het duidelijk wie er namens de gemeente contact met hem onderhoudt. De gemeente houdt het aantal contactpersonen zo beperkt mogelijk.
   b. De inwoner heeft, om zijn probleem te bespreken, altijd recht op een gesprek met een **medewerker**.
   c. De gemeente helpt de inwoner om zijn probleem bij een andere organisatie te bespreken, als het bieden van **hulp** bij dit probleem een taak is voor die organisatie.
   d. De websites van de gemeente voldoen aan erkende kwaliteitseisen.
   e. De gemeente streeft naar eenvoudige aanvraagformulieren. Daarmee kan de inwoner een **uitkering** of **voorziening** aanvragen. Het is voor de inwoner duidelijk waar die aanvraagformulieren verkrijgbaar zijn.
   f. De gemeente informeert de inwoner over procedures die worden gevolgd. De gemeente zorgt ervoor dat deze procedures zo eenvoudig mogelijk zijn.
   g. De gemeente respecteert zoveel mogelijk de privacy van de inwoner. De gemeente maakt binnen de wettelijke mogelijkheden gebruik van gegevens die al binnen de gemeente aanwezig zijn. De gemeente vraagt alleen gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van de **hulpvraag**.
   h. De gemeente wijst de inwoner op onafhankelijke cliëntondersteuning.
2. De gemeente reageert op een professionele manier op ontoelaatbaar **gedrag** van de inwoner. De gemeente zorgt voor het volgende:
   a. De inwoner wordt op tijd geïnformeerd over:
      - zijn rechten en plichten;
      - wat er van hem wordt verwacht;
      - welk gedrag niet deugt;
      - wat de reactie van de gemeente is op gedrag dat niet deugt; en
      - waarom de gemeente tegen het gedrag optreedt.

   De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner voldoende geinformeerd blijft over deze punten.
   b. De gemeente geeft de inwoner de kans om zijn mening te geven vóórdat de gemeente beslist om op het gedrag van de inwoner te reageren door een maatregel te nemen.
   c. De reactie van de gemeente op ontoelaatbaar gedrag past bij:
      - de ernst van het gedrag;
      - de mate waarin dat de inwoner verweten kan worden; en
      - de **persoonlijke situatie** van de inwoner.
   d. De gemeente stuurt de inwoner een brief met daarin duidelijk vermeld wat de gemeente gaat doen als reactie op het gedrag, wat dit precies betekent voor de inwoner en wat de inwoner daartegen kan doen. De gemeente maakt de inwoner ook duidelijk op welke manier hij het gedrag kan aanpassen, zodat de relatie hersteld

wordt en de gemeente eventueel de dienstverlening zal voortzetten (als die is stopgezet).

9.1.2 De rol van de inwoner

1. De **inwoner** is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem. De **gemeente** vult de mogelijkheden van de inwoner en zijn sociale netwerk aan als dat nodig is. De inwoner zorgt voor het volgende:
   a. De inwoner gaat eerst na welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen.
   b. Als de gemeente **hulp** verleent werkt de inwoner mee aan de oplossing van zijn probleem. De inwoner doet wat nodig is om de hulp van de gemeente tot een minimum te beperken.
   c. De inwoner zorgt ervoor dat de hulp van de gemeente niet langer duurt dan nodig is.
2. De inwoner werkt mee zodat snel duidelijk is op welke manier zijn probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Dat betekent het volgende:
   a. De inwoner informeert de gemeente zo snel en zo volledig mogelijk over alles wat van belang is voor het beoordelen van de **hulpvraag**, de **persoonlijke situatie** en de rechten en plichten van de inwoner. Dit geldt ook als de hulp al is toegekend.
   b. De inwoner houdt zich aan termijnen die de gemeente heeft gesteld. De gemeente geeft duidelijk aan hoeveel tijd de inwoner krijgt om alle informatie aan te leveren.
   c. De inwoner brengt de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte van veranderingen in zijn situatie, als die van belang kunnen zijn voor de gemeente.

9.2 Het verlagen van een uitkering

9.2.1 Wanneer wordt de uitkering verlaagd?

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De **gemeente** verlaagt een **uitkering** als dat volgens de regels van de **wet** en deze **verordening** past bij de houding of het gedrag van de **inwoner**.
2. Als de gemeente besluit om de uitkering te verlagen, houdt de gemeente rekening met:
   a. de ernst van het **gedrag**;
   b. de mate waarin de inwoner het gedrag verweten kan worden; en
   c. de **persoonlijke situatie** van de inwoner.
3. Voordat een uitkering wordt verlaagd, geeft de gemeente de inwoner de kans om zijn mening te geven. De inwoner kan dat doen met een brief.

9.2.2 Geen verlaging

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering niet als:
   a. het **gedrag** de **inwoner** niet te verwijten is;
   b. er meer dan 1 jaar ligt tussen het gedrag van de inwoner en het moment waarop de gemeente dat gedrag heeft vastgesteld;
   c. de gemeente daarvoor dringende redenen ziet.

9.2.3 Het besluit om de uitkering te verlagen

De **gemeente** stuurt de **inwoner** een brief als de **uitkering** wordt verlaagd. In die brief staat in ieder geval:
   a. waarom de uitkering wordt verlaagd;
   b. hoe groot de verlaging is;
   c. wanneer de verlaging ingaat;
   d. hoe lang de verlaging duurt; en
   e. waarom de gemeente afwijkt van de hoofdregels, als dat het geval is.

9.2.4 Ingangsdatum en periode verlaging

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De verlaging gaat in op de eerste dag van de kalendermaand die op het besluit volgt. De verlaging duurt 1 of meer maanden. Als de **uitkering** tijdens die periode wordt beëindigd, dan kan de verlaging niet volledig worden uitgevoerd. De **gemeente** legt dan het overgebleven deel van de verlaging alsnog op, als de **inwoner** binnen 12 maanden na de beëindiging opnieuw een uitkering gaat ontvangen.

9.2.5 Berekening verlaging

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De **uitkering** wordt verlaagd met een percentage van de **uitkeringsnorm**. De uitkeringsnorm is de **uitkering** die de **inwoner** in zijn situatie maximaal kan krijgen. Krijgt de inwoner bijstand, dan gaat het om de **bijstandsnorm**. Krijgt de inwoner een **IOAW**- of **IOAZ-uitkering**, dan is het de grondslag uit de IOAW of IOAZ. Hieronder staat met welk percentage de uitkeringsnorm verlaagd wordt.

2. De verlaging wordt berekend over de uitkeringsnorm die geldt in de maand(en), waarin de verlaging wordt toegepast.

9.2.6 Niet nakomen wettelijke (geüniformeerde) arbeidsverplichtingen

[PW, Awb]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** een maand met 100% van de **uitkeringsnorm**, als de **inwoner** een verplichting uit artikel 18, vierde lid, aanhef en onderdeel b, f of g, van de **Participatiewet**, niet nakomt. Het gaat om bijzondere verplichtingen in verband met werk. De verlaging kan over 2 maanden worden uitgesmeerd. Dit doet de gemeente alleen als dit past bij bijzondere omstandigheden van de inwoner. De bijstandsuitkering wordt dan 2 maanden achter elkaar met 50% van de uitkeringsnorm verlaagd.
2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering 2 maanden met 100% van de uitkeringsnorm, als de inwoner een verplichting uit artikel 18, vierde lid, aanhef en onderdeel a, c, d, e of h, van de Participatiewet, niet nakomt. Het gaat om bijzondere verplichtingen in verband met werk. De verlaging kan over 3 maanden worden uitgesmeerd. Dit doet de gemeente alleen als dit past bij bijzondere omstandigheden van de inwoner. De bijstandsuitkering wordt dan 3 maanden achter elkaar met 66,67% van de uitkeringsnorm verlaagd.
3. Gaat het om een verplichting uit artikel 18, vierde lid, aanhef en onderdeel a, van de Participatiewet, dan wordt de verlaging niet uitgesmeerd over meerdere maanden.

9.2.7 Niet nakomen andere verplichtingen in verband met werk en tegenprestatie

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** een maand met 50% van de **uitkeringsnorm**, als de **inwoner**:
   a. jonger is dan 27 jaar en niet of niet voldoende meewerkt aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van
      - een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a **Participatiewet**, of
      - een werkplan waarin de stappen **richting** werk worden vastgelegd;
   b. niet of niet voldoende meewerkt aan het afleggen van een taaltoets uit artikel 18b van de Participatiewet;
   c. niet of niet voldoende een opgedragen tegenprestatie uitvoert; of
   d. alleenstaande ouder is en niet wil meewerken aan activiteiten om dichter bij werk te komen. De gemeente heeft daarom de ontheffing van de arbeidsplicht uit artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet, ingetrokken.
2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering een maand met 100% van de uitkeringsnorm, als de inwoner niet voldoende probeert werk te vinden.
3. De gemeente verlaagt de **IOAW**- of **IOAZ-uitkering** een maand met 50% van de uitkeringsnorm als de inwoner:
   a. niet of niet voldoende gebruikmaakt van een aangeboden **voorziening**. Dit **gedrag** heeft er niet toe geleid dat de voorziening niet doorging of te vroeg moest worden beëindigd;
   b. niet of niet voldoende meewerkt aan een onderzoek naar de mogelijkheden om te werken;
   c. niet of niet voldoende meewerkt aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van een werkplan waarin de stappen richting werk worden vastgelegd;
   d. door zijn houding of gedrag moeilijker aan het werk komt;
   e. niet of niet voldoende een door de gemeente opgedragen tegenprestatie uitvoert; of
   f. alleenstaande ouder is en niet wil meewerken aan activiteiten om dichter bij werk te komen. De gemeente heeft daarom de ontheffing van de arbeidsplicht uit artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet, ingetrokken.
4. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering een maand met 100% van de uitkeringsnorm, als de inwoner:
   a. niet voldoende probeert werk te vinden;
   b. aangeboden werk niet accepteert;
   c. door eigen schuld ontslagen wordt of ontslag neemt; of
   d. niet of niet voldoende gebruikmaakt van een door de gemeente aangeboden voorziening, en dit gedrag er toe geleid heeft dat de voorziening niet doorging of te vroeg is beëindigd.
5. De gemeente kan besluiten de **uitkering** niet te verlagen, als het de eerste keer is dat de inwoner zich niet aan de verplichtingen van dit artikel houdt.

9.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid

[PW, Awb]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** van een **inwoner** die zich te weinig beseft dat hij zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen **levensonderhoud**. Door dat **gedrag** heeft de inwoner meer of langer

uitkering nodig, dan als de inwoner zich verantwoordelijk had gedragen. De gemeente is daardoor benadeeld. De verlaging hangt af van het bedrag dat de gemeente meer heeft uitbetaald dan nodig was (benadelingsbedrag).

2. De verlaging duurt een maand en is:
   a. 10% van de **uitkeringsnorm**, bij een benadelingsbedrag tot € 1.000;
   b. 20% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 1.000 tot € 2.000;
   c. 40% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 2.000 tot € 4.000;
   d. 100% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 4.000.

9.2.9 Ontoelaatbaar gedrag (zeer ernstige misdragingen)

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De **gemeente** verlaagt de **uitkering** van een **inwoner** die zich ontoelaatbaar gedraagt tegenover personen en instanties die de **Participatiewet**, de **IOAW** en **IOAZ** uitvoeren. De uitkering wordt een maand verlaagd met 50% van de **uitkeringsnorm.**

9.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen

[PW, Awb]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** een maand, als de inwoner een opgelegde verplichting uit artikel 55 of 57 van de **Participatiewet** niet of niet voldoende nakomt. Het gaat om een verplichting die hieronder wordt genoemd. De verlaging is:
   a. 20% van de **uitkeringsnorm**, als het gaat om verplichtingen die gericht zijn op het krijgen van werk;
   b. 20% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting in verband met bijstand die in een bepaalde vorm (bijvoorbeeld in natura) of voor een specifiek doel wordt verstrekt;
   c. 50% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting die is gericht op vermindering van de bijstand;
   d. 100% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting die is gericht op beëindiging van de bijstand.
2. De gemeente kan besluiten de bijstandsuitkering niet te verlagen, als het de eerste keer is dat de inwoner de verplichting uit het eerste lid, onder a, niet nakomt.

9.2.11 Samenloop van gedragingen

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. **Gedrag** waardoor de **inwoner** meerdere verplichtingen als bedoeld in deze paragraaf niet nakomt, leidt tot 1 verlaging. De **uitkering** wordt dan verlaagd met het hoogste percentage dat voor het niet nakomen van 1 van de verplichtingen geldt.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die ertoe leiden dat meerdere verplichtingen uit deze paragraaf niet worden nagekomen, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig opgelegd. De **gemeente** stelt de verlaging naar beneden bij, als de gedragingen nauw met elkaar samenhangen en de totale verlaging niet meer in verhouding staat tot de ernst van de gedragingen.
3. De uitkering wordt niet verlaagd als voor dezelfde gedraging een **bestuurlijke boete** wordt opgelegd.

9.2.12 Herhaling (recidive)

[PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De duur van de verlaging wordt verdubbeld als de **inwoner** binnen 12 maanden na het verlagingsbesluit zich opnieuw zo gedraagt dat de **uitkering** wordt verlaagd. De duur wordt ook verdubbeld als de **gemeente** eerder alleen een waarschuwing heeft gegeven. Het moet dan gaan om een gedraging die kan leiden tot eenzelfde of grotere verlaging dan bij de eerdere gedraging.
2. Een herhaalde verlaging op grond van artikel 9.2.6 kan maximaal 3 maanden duren.
3. Het bedrag van de verlaging wordt verdubbeld, als de uitkering van de inwoner is verlaagd vanwege ontoelaatbaar **gedrag** en de inwoner binnen 12 maanden na het verlagingsbesluit zich opnieuw ontoelaatbaar gedraagt.

9.3 Terugvorderen uitkering

[PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** vordert gemeentelijke **uitkeringen** terug in de gevallen die in de **wet** zijn beschreven. De gemeente doet dat volgens de regels van de wet en de gemeentelijke regels. De gemeente vordert niet terug als terugvordering onaanvaardbare gevolgen heeft voor de **inwoner**.
2. Bij de incasso zorgt de gemeente ervoor dat **inwoners** een inkomen blijven houden dat past bij hun **persoonlijke situatie.** Dit inkomen is in

ieder geval gelijk aan de beslagvrije voet. Dat is het bedrag dat de inwoner in ieder geval moet overhouden van zijn inkomen.

9.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening

9.4.1 Beëindiging voorziening

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Gemeentewet]

1. De **gemeente** kan een **voorziening** geheel of gedeeltelijk beëindigen als dat in de **wet** of in deze **verordening** is aangegeven. De voorziening kan in ieder geval worden beëindigd, vanaf het moment dat:
   a. de voorziening niet langer passend of nodig is;
   b. de **inwoner** zich niet houdt aan voorwaarden en verplichtingen die aan de **voorziening** zijn verbonden;
   c. de gemeente niet langer kan beoordelen of de inwoner in aanmerking komt voor de voorziening, omdat de inwoner onvoldoende of onjuiste informatie geeft, of onvoldoende meewerkt aan een onderzoek naar het recht op de voorziening;
   d. de voorziening is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens van de inwoner;
   e. de voorziening voor een ander doel wordt gebruikt dan bedoeld; of
   f. het gemeentelijk beleid is gewijzigd, en de inwoner daarom niet meer in aanmerking komt voor een voorziening. De **gemeente** houdt dan wel rekening met een redelijke overgangsperiode.
2. De voorziening kan met terugwerkende kracht worden beëindigd (ingetrokken). De gemeente trekt dan het toekenningsbesluit in.
3. De gemeente kan een besluit om een **Pgb** toe te kennen intrekken, als de inwoner het Pgb niet binnen 3 maanden na toekenning heeft gebruikt om de voorziening te betalen waarvoor het Pgb is bestemd, tenzij:
   a. de gemeente een langere termijn heeft bepaald, of
   b. de inwoner niet te verwijten is dat hij het Pgb niet binnen die termijn heeft gebruikt.

9.4.2 Terugvordering en verrekening voorziening

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv, Gemeentewet]

1. De **gemeente** kan de **voorziening**, of de waarde daarvan, van de inwoner terugvorderen. Dat kan de gemeente doen vanaf het moment waarop is voldaan aan 1 van de intrekkingsgronden die genoemd worden in artikel 9.4.1.
2. Een Wmo-voorziening kan alleen worden teruggevorderd als die **voorziening** is ingetrokken omdat de inwoner opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens aan de gemeente heeft verstrekt.
3. De gemeente kan een vordering op de inwoner op grond van dit artikel, verrekenen met een vordering die de inwoner op de gemeente krijgt op grond van één van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.

9.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

9.5.1 Controle

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** controleert regelmatig of de **inwoner** die een **uitkering** of **voorziening** van de gemeente ontvangt, recht heeft op een uitkering of voorziening. De gemeente kan daarvoor gebruik maken van:
   a. huisbezoeken: **medewerkers** van de gemeente gaan langs bij de inwoner en kijken in en om de **woning**. De gemeente kan een huisbezoek aankondigen, maar dat hoeft niet. Het huisbezoek vindt alleen plaats met toestemming van, en samen met de inwoner;
   b. waarnemingen: medewerkers van de gemeente verzamelen gegevens over de inwoner zonder dat de inwoner hierover vooraf is geïnformeerd. Dat verzamelen gebeurt bijvoorbeeld door buurtonderzoek;
   c. bestandsvergelijkingen: de gemeente vergelijkt de gegevens van de inwoner met de gegevens die bekend zijn over deze inwoner bij andere organisaties, zoals bij UWV, de Belastingdienst en andere gemeenten;
   d. signalen en tips van organisaties of particulieren;
   e. andere onderzoeksmethoden.
2. Het controleren van voorzieningen is ook bedoeld om de kwaliteit van de voorziening te beoordelen en om te kijken of de voorziening op de juiste manier wordt gebruikt.
3. De gemeente leeft de regels na die horen bij het onderzoek naar rechtmatig gebruik van voorzieningen en uitkeringen.
4. Bij beëindiging van de uitkering of voorziening op verzoek van de inwoner, informeert de gemeente wat de reden is van de beëindiging. De gemeente gaat ook na of de uitkering of voorziening tot de einddatum terecht is verstrekt.

9.5.2 Voorkomen van fraude

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

De **gemeente** stelt alles in het werk om **fraude** te voorkomen (preventie). Daarom informeert de gemeente **inwoners** op een duidelijke en volledige manier over de rechten en plichten. Ook informeert de gemeente inwoners over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van **uitkeringen** en **voorzieningen**.

9.5.3 Privacy bij controle op fraude

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De **gemeente** werkt met een protocol voor het afleggen van een huisbezoek bij een **inwoner** die een **uitkering** ontvangt. Dit protocol moet ervoor zorgen dat er geen ongeoorloofde inbreuk is op het privé-leven van inwoners plaatsvindt. De inwoner kan dit protocol inzien..
2. Bij het uitvoeren van onderzoek zorgt de gemeente ervoor dat inbreuk op persoonlijkheidsrechten, zoals op de bescherming van het privé-leven, niet verder gaat dan wat noodzakelijk, passend en wettelijk toegestaan is. De gemeente kiest de onderzoeksvorm die voor de inwoner het minst belastend is.

9.5.4 Toezichthouders

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De **gemeente** kan een of meer ambtenaren aanwijzen die de taak hebben erop toe te zien dat de wetten en de bijbehorende regels worden nageleefd. Voor Wmo-hulp geldt dat de gemeente verplicht is toezichthouders aan te wijzen.

10 Inwonerparticipatie

Het beleid dat de **gemeente** maakt en uitvoert is bedoeld voor de **inwoners**. Met de ervaringen van de inwoners kan de gemeente haar beleid als het nodig is aanpassen en verbeteren. In dit hoofdstuk is vastgelegd hoe inwoners hun invloed kunnen uitoefenen. Ook is geregeld dat er adviesraden zijn en is de taak van deze raden beschreven. Ten slotte is hier ook geregeld op welke manier inwoners met leveranciers, zoals zorgaanbieders, kunnen overleggen over diensten en producten die bedoeld zijn voor inwoners met een **beperking**.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde**:
- De gemeente biedt de inwoner verschillende vormen van inspraak

10.1 Inspraak van inwoners

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet]

1. De **gemeente** kiest ervoor om **inwoners inspraak** te geven in de onderwerpen die in deze **verordening** worden geregeld. De regels van de Inspraakverordening gemeente Berkelland zijn daarop van toepassing, maar worden aangevuld met de regels in dit hoofdstuk. Inwoners kunnen inspraak hebben bij:
   a. plannen voor beleid en regels;
   b. de manier waarop de gemeente beleid en regels uitvoert;
   c. de manier waarop **medewerkers** van de gemeente omgaan met inwoners (bejegening);
   d. de manier waarop **aanbieders** van **hulp** hun taken uitvoeren.
2. Inspraak houdt ook in het doen van voorstellen voor ander beleid, andere regels of een andere uitvoering.
3. De gemeente kan inwoners op verschillende manieren inspraak geven:
   a. via de cliëntenraad **Participatiewet**;
   b. via de Welzijnsraad;
   c. door de Jongerenraad te raadplegen;
   d. door inwoners te raadplegen, bijvoorbeeld met enquêtes en bijeenkomsten;
   e. door samen met inwoners een plan te ontwerpen; of
   f. op andere geschikte manieren.
4. De gemeente kiest die vorm van inspraak die past bij het onderwerp en bij de groep waar het om gaat.

10.2 Hulp van de gemeente bij inspraak

[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet]

De **gemeente** zorgt voor goede **inspraak** en doet dat op de volgende manier:
a. De **inwoners** krijgen voldoende tijd om invloed te kunnen hebben op plannen van de gemeente over beleid, regels of de uitvoering daarvan.
b. De inwoners worden deskundig ondersteund, zodat de inspraak volwaardig is.
c. De inwoners kunnen een inbreng hebben in het overleg met de gemeente over kernwaarden, beleid, regels en de uitvoering daarvan.
d. De inwoners krijgen op tijd voldoende informatie om goede inbreng te kunnen geven.

10.3 Cliëntenraad Participatiewet

[PW, IOAW, IOAZ, Wsw]

De **gemeente** zet zich ervoor in dat er een cliëntenraad **Participatiewet** is die betrokken wordt bij de uitvoering van de Participatiewet, de **IOAW**, de **IOAZ**, en de **Wet** sociale werkvoorziening. De cliëntenraad vormt een afspiegeling van de **inwoners** die de Sociale Dienst Oost Achterhoek (**SDOA**) ondersteunt. Het doel van de cliëntenraad is het geven van advies over het beleid van de gemeente bij de uitvoering van de genoemde wetten.

10.3.1 Samenstelling en werkwijze

1. De cliëntenraad bestaat uit minimaal 5 en maximaal 11 personen.
2. De cliëntenraad komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.
3. De leden worden benoemd door het dagelijks bestuur voor 4 jaar. Leden kunnen maximaal 2 keer worden herbenoemd. Er is een onafhankelijk voorzitter.
4. **Inwoners** kunnen een vergadering van de cliëntenraad bijwonen,

behalve als er een zwaarwegend belang is om dit niet te doen. Inwoners kunnen bij de cliëntenraad onderwerpen voor de agenda aanmelden. De cliëntenraad informeert inwoners waar en wanneer de vergaderingen zijn en hoe zij onderwerpen kunnen aanmelden.

5. De **gemeente** zorgt voor goede ondersteuning van de cliëntenraad, bijvoorbeeld door
   a. de inzet van een **medewerker** van de **SDOA** als secretaris. De secretaris zorgt voor de administratieve en organisatorische ondersteuning van de cliëntenraad;
   b. geschikte vergaderruimte;
   c. voldoende informatie over plannen voor nieuw beleid;
   d. voldoende tijd om advies over nieuw beleid te kunnen geven. De gemeente zorgt ervoor dat een plan voor nieuw beleid bij de cliëntenraad ligt, uiterlijk 6 weken voordat het dagelijks bestuur van de SDOA een besluit wil nemen of een advies daarover wil geven aan de gemeenteraad of het algemeen bestuur van de SDOA;
   e. medewerkers van de gemeenten of de SDOA een toelichting te laten geven over plannen voor nieuw beleid.

10.3.2 Taken en bevoegdheden

1. De cliëntenraad geeft, gevraagd of ongevraagd, advies over plannen voor nieuw beleid van burgemeester en **wethouders** of van de gemeenteraad. De cliëntenraad kan ook advies geven over het geldende beleid.
2. Het advies over plannen voor nieuw beleid wordt uitgebracht, uiterlijk 10 dagen voordat het dagelijks destuur van de **SDOA** het beleid wil vaststellen of een advies daarover wil doorsturen naar de gemeenteraad.
3. De cliëntenraad houdt zich niet bezig met individuele klachten en bezwaarschriften of met andere zaken over een bepaalde **inwoner**.

10.3.3 Budget, verslag, vergoeding en voorzieningen

1. Het dagelijks bestuur van **SDOA** stelt elk jaar een budget vast voor de kosten van de cliëntenraad, op basis van een onderbouwde begroting van de cliëntenraad. De cliëntenraad moet de begroting uiterlijk in januari van het jaar dat voorafgaat aan het begrotingsjaar aanleveren.
2. De cliëntenraad brengt jaarlijks voor 1 april aan het dagelijks bestuur verslag uit van de activiteiten en bevindingen over het afgelopen jaar en van de besteding van het budget over dat jaar.
3. De leden van de cliëntenraad ontvangen een onkostenvergoeding per bijgewoonde openbare vergadering van de cliëntenraad, een werkgroep of van een commissie uit de cliëntenraad.
4. De leden van de cliëntenraad ontvangen een **vergoeding** voor de reiskosten die worden gemaakt om deel te nemen aan deze vergaderingen.

10.4 Welzijnsraad

De **gemeente** heeft een Welzijnsraad. De Welzijnsraad heeft als taak om de gemeente gevraagd of ongevraagd te adviseren over de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het gemeentelijk beleid binnen het sociaal domein. In de Regeling Welzijnsraad gemeente Berkelland 2019 staan de regels die gelden voor het functioneren van de Welzijnsraad.

10.5 Jongerenraad

De **gemeente** heeft een Jongerenraad. De Jongerenraad heeft als taak om de gemeente gevraagd of ongevraagd te adviseren over onderwerpen die jongeren in de gemeente Berkelland aangaan. In de **Verordening** Jongerenraad Berkelland 2018 staan de regels die gelden voor het functioneren van de Jongerenraad.

10.6 Inspraak bij aanbieders

[Jeugdwet, Wmo]

1. **Aanbieders** zijn verplicht om **inwoners** die gebruik maken van hun diensten of producten, **inspraak** te geven en daarover regels te maken. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een cliëntenraad of andere vormen van inspraak.
2. De **gemeente** ziet erop toe dat de aanbieder van Wmo-hulp de regels over inspraak naleeft. De gemeente overlegt regelmatig met deze aanbieders over de dienstverlening en onderzoekt jaarlijks hoe tevreden inwoners met de aanbieder zijn. Voor **jeugdhulp** is het toezicht geregeld in de **Jeugdwet**. De Inspectie voor de Volksgezondheid ziet erop toe dat de aanbieder van jeugdhulp de regels uit de Jeugdwet naleeft.

11 Aanmerkingen op de uitvoering

De **gemeente** probeert het beleid en de regels zo goed mogelijk uit te voeren. Toch is het mogelijk dat **inwoners** het niet eens zijn met de aanpak van de gemeente. Wanneer een inwoner niet tevreden is, vindt de gemeente dit een belangrijk signaal. De gemeente wil dan graag de kritiek met de inwoner bespreken en nagaan of er een oplossing is. Als dit niet mogelijk is, bestaat de mogelijkheid om een klacht in te dienen of bezwaar te maken. In dit hoofdstuk staan enkele regels over de mogelijkheid om een klacht in te dienen of bezwaar te maken. Bij problemen met jeugdhulp, kan de inwoner een vertrouwenspersoon spreken. Dit hoofdstuk sluit aan bij de visie op klachtbehandeling van de Nationale ombudsman.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:
- De gemeente gaat respectvol om met de mening van de inwoner.
- De gemeente is betrokken en gaat oplossingsgericht te werk.
- De gemeente heeft de procedure om een klacht in te dienen duidelijk omschreven.

11.1 Doelen klacht- en bezwaarprocedure

[Awb, Gemeentewet]

1. De **gemeente** ziet een klacht of bezwaar als:
   a. een middel voor de **inwoner** om zijn mening te laten horen;
   b. een mogelijkheid om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren;
   c. een aanleiding om een vertrouwensbreuk te herstellen; en
   d. een aanzet om fouten bij de uitvoering van wettelijke taken te herstellen.
2. De inwoner die een klacht of bezwaar heeft ingediend, krijgt de gelegenheid om zijn klacht of bezwaar mondeling toe te lichten.
3. De inwoner kan kritiek op de uitvoering van wettelijke taken door de gemeente uiten via een eenvoudige en effectieve klachten- en bezwaarprocedure.
4. De gemeente zorgt ervoor dat klachten en bezwaren zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen de wettelijke termijnen, worden afgehandeld.
5. De gemeente zet zich ervoor in dat de inwoner die een klacht of bezwaar heeft ingediend zich gehoord voelt.

11.2 Klachtenprocedure

[Awb, Gemeentewet]

De **inwoner** kan een klacht indienen over het **gedrag** van bestuursorganen en medewerkers van de gemeente bij de uitvoering van hun taak. In de **Awb** en de Klachtenregeling gemeente Berkelland staan de regels die gelden voor het indienen en behandelen van klachten.

11.3 Klachten over andere personen of organisaties

[Awb, Gemeentewet]

1. De **inwoner** met een klacht over het **gedrag** van een **medewerker** van een organisatie die namens de **gemeente hulp** verleent, kan die klacht indienen bij die organisatie. De organisatie moet een klachtenregeling hebben en deze met de gemeente hebben gedeeld. Is de inwoner niet tevreden over de behandeling van de klacht, dan kan de inwoner zjin klacht alsnog indienen bij de gemeente.
2. Als de inwoner niet tevreden is over de manier waarop de klacht door de gecontracteerde persoon of organisatie is afgehandeld, verwijst de **aanbieder** de inwoner door naar de gemeente. De inwoner kan dan een klacht indienen bij de gemeente.
3. De inwoner die geraakt is door geweld of ander strafbaar **gedrag** van personen of van een organisatie die die **hulp** verlenen op grond van een besluit van de gemeente, kan dit melden bij de gemeente. De gemeente bepaalt hoe die **melding** wordt behandeld.

11.4 Vertrouwenspersoon

[Jeugdwet]

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **inwoner** die **jeugdhulp** krijgt, een onafhankelijke vertrouwenspersoon kan spreken. De vertrouwenspersoon kan de inwoner ondersteunen bij problemen, klachten en vragen in verband met de jeugdhulp.

11.5 Bezwaar

[Awb, Gemeentewet]

1. Als de **gemeente** een besluit neemt, informeert de gemeente de **inwoner** over de manier waarop bezwaar kan worden gemaakt tegen dat besluit.
2. De inwoner die het niet eens is met een besluit kan daartegen bezwaar maken volgens de regels die zijn beschreven in de **Awb** en de **Verordening** commissie bezwaarschiften. Als het gaat om besluiten die door of namens het dagelijks bestuur van **SDOA** zijn genomen, dan zijn de regels van de Verordening commissie bezwaarschriften Sociale Dienst Oost Achterhoek van toepassing.

12 Kwaliteit, inkoop en aanbesteding

De diensten en producten die de **gemeente** en **aanbieders** leveren, moeten van goede kwaliteit zijn. Diensten moeten aansluiten bij de behoeften van de **inwoner**. Producten moeten veilig, degelijk en goed bruikbaar zijn voor de inwoner. De gemeente moet zich bij de inkoop van diensten en producten aan bepaalde regels houden. Dit hoofdstuk gaat over de kwaliteit, de inkoop en de aanbesteding van diensten en producten.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:

- Diensten en producten van de gemeente zijn kwalitatief goed en passend bij de behoefte van de inwoner.
- De aanbieder van diensten en producten is klantgericht
- De diensten en producten zijn gericht op het versterken van de **zelfredzaamheid** van de inwoner

[Jeugdwet, Wmo, Gemeentewet]

12.1 Kwaliteit

1. Alle diensten en producten die de **gemeente** in het kader van deze **verordening** aanbiedt moeten van goede kwaliteit zijn, zodat het gewenste **effect** voor de **inwoner** wordt bereikt.
2. De gemeente zorgt voor een goede prijs-kwaliteitverhouding door:
   a. een vaste prijs te bepalen. Die prijs geldt dan voor inschrijving op een aanbesteding en voor een daaropvolgende overeenkomst met een **aanbieder**; of
   b. een reële prijs vast te stellen. Die geldt dan als ondergrens voor een inschrijving en voor een overeenkomst met een aanbieder.
3. De diensten en producten:
   a. passen bij de behoefte van de inwoner;
   b. zijn veilig, geschikt en bruikbaar voor de inwoner;
   c. voldoen aan normen en eisen die door de beroepsgroep of in het vakgebied algemeen zijn aanvaard;
   d. worden afgestemd op andere diensten of producten die aan de inwoner worden geleverd;
   e. worden geleverd volgens een bepaalde structuur, die op tijd aan de inwoner wordt meegedeeld.
4. De gemeente kan aanvullende kwaliteitseisen en andere voorschriften vaststellen en controleert of deze eisen door aanbieders worden nageleefd.

12.2 Inkoop en aanbesteding

1. De gemeente zorgt er voor dat de kwaliteit van de diensten en producten in het kader van deze **verordening** gegarandeerd is. Bij inkoop en aanbesteding toetst de gemeente of **aanbieders** rekening houden met de voorwaarden uit artikel 12.1, het derde lid.
2. De gemeente houdt bij het vaststellen van prijzen rekening met:
   a. het soort dienst of product;
   b. het salaris en andere arbeidsvoorwaarden van werknemers;
   c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
   d. andere personeelskosten die niet direct met de dienstverlening te maken hebben, zoals kosten voor werkoverleg, bijscholing, ziekte en verlof van werknemers;
   e. reis- en opleidingskosten van werknemers;
   f. het jaarlijks aanpassen van de reële prijs in verband met wijziging van de kosten;
   g. andere kosten die het gevolg zijn van verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportage- en administratieve verplichtingen.
3. Bij inkoop en aanbesteding verwacht de gemeente van aanbieders dat zij:
   a. diensten en producten leveren tegen de door hen berekende kostprijs, zonder dat de kwaliteit en de levering in gevaar komen; en
   b. zich houden aan de regels van het arbeidsrecht als zij werknemers hebben.

13 Begrippenlijst

In deze verordening worden allerlei begrippen gebruikt. Deze begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
Waarom deze begrippenlijst?

- Soms worden bepaalde begrippen in meerdere wetten gebruikt en hebben ze in die wetten een verschillende betekenis. Hier staat wat de betekenis van deze begrippen in deze verordening is.
- Voor een aantal begrippen geldt dat ze in deze verordening een ruimere betekenis hebben dan in de genoemde wetten, omdat we zoveel mogelijk aansluiten bij het normale, dagelijkse taalgebruik.
- Ook staan er voor de duidelijkheid enkele wettelijke begrippen in de lijst, die in deze verordening wel dezelfde betekenis hebben, maar hier in andere woorden zijn omschreven.
- Ten slotte worden in deze verordening ook begrippen gebruikt die niet zijn terug te vinden in de wetten. Ook die zijn hier omschreven.

Aanbieder(s): de natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen of diensten levert op grond van een besluit van de gemeente.

Aangepast vervoer: vervoer met een besloten (school)bus, taxi, treintaxi of bustaxi, niet zijnde openbaar vervoer.

Aanvraag: een verzoek van een inwoner om een besluit te nemen.

Algemeen gebruikelijke voorziening(en): een voorziening die

- niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking;
- daadwerkelijk beschikbaar is;
- een passende bijdrage levert aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie; en
- financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Andere voorziening(en): een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan hulp-op-maat. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan bijvoorbeeld een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of voorliggende voorziening, of voorliggende voorzieningen op grond van andere regelingen, zoals alimentatie en toeslagen.

Anw-uitkering: een maandelijkse uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet.

Aow-leeftijd: leeftijd waarop een uitkering (pensioen) op grond van de Algemene ouderdomswet ingaat.

Arbeidsverplichting: de verplichting om mee te werken aan de arbeidsinschakeling of het leveren van een tegenprestatie, als bedoeld in artikel 9 van de Participatiewet, artikel 37 van de IOAW en artikel 37 van de IOAZ.

Basisonderwijs: onderwijs op een basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs.

Awb: Algemene wet Bestuursrecht

Basisschool: basisschool als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs.

Beperking(en): de vermindering van mogelijkheden door een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke, psychische of psychosociale handicap. Dat heeft tot gevolg gehad dat er een belemmering is ontstaan in het sociaal-maatschappelijk functioneren, of, als het om vervoer naar school gaat, het vervoer naar school.

Bestuurlijke boete: een boete, vanwege het niet (behoorlijk) nakomen van de inlichtingenplicht op grond van artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet, artikel 13, eerste lid, van de IOAW, artikel 13, eerste lid, van de IOAZ, of artikel 30c van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

BIG: Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. De Wet BIG geeft regels voor beroepen in de gezondheidszorg en beschermt patiënten tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. Op grond van de Wet BIG zijn bepaalde zorgverleners verplicht zich in te schrijven in het BIG-register.

Bijstandsnorm: de maximale hoogte van de bijstandsuitkering, bedoeld in artikel 5, onderdeel c van de Participatiewet. De hoogte hangt af van de woon- en leefsituatie en de leeftijd van de inwoner.

Bijstandsuitkering: de algemene bijstand voor levensonderhoud, bedoeld in artikel 5, onderdeel b van de Participatiewet. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met bijstandsuitkering bedoeld: de algemene bijstand plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Collectief taxivervoer: vervoer van deur tot deur, op afroep en met een deeltaxi (ook wel collectief vraagafhankelijk vervoer genoemd).

Dichtstbijzijnde school: school die het dichtst bij de woning of opstapplaats van het kind ligt, gemeten via de kortste route waarlangs het kind veilig kan reizen. Als het kind naar een speciale school voor basisonderwijs gaat, dan is de dichtstbijzijnde school de school in het samenwerkingsverband waarop het kind eerst zat, of een andere speciale school voor basisonderwijs binnen dit samenwerkingsverband, als het vervoer naar die school voor de gemeente goedkoper is.

DUO: Dienst Uitvoering Onderwijs.

Effect: het resultaat.

Eigen kracht: Eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.

Eigen vervoermiddel: een vervoermiddel dat de inwoner zelf bezit of dat hij kan gebruiken. Daaronder valt ook een vervoermiddel zoals een deel-, leen- of lease-auto.

Financiële buffer: het vermogen boven de vermogensgrens uit artikel 34, lid 3 van de Participatiewet, dat past bij de leefsituatie. Vermogen is de waarde van geld en bezittingen.

Fraude: het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, of het verzwijgen of niet (op tijd) verstrekken van gegevens. Het gaat om gegevens die nodig zijn om te bepalen of er recht op een uitkering of een voorziening is, en om de duur en hoogte van die uitkering of voorziening vast te stellen. Hierdoor wordt een uitkering of voorziening helemaal of gedeeltelijk ten onrechte verstrekt.

Gebruikelijke hulp: de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten. Voor de Jeugdwet worden met ouders ook andere opvoeders en verzorgers bedoeld.

Gedrag: het geheel van acties en reacties van een persoon.

Gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland.

Geüniformeerde arbeidsverplichtingen: de verplichtingen die een inwoner met een bijstandsuitkering heeft om werk te zoeken en te aanvaarden, of om mee te werken aan activiteiten om aan het werk te komen, zoals het volgen van een opleiding. Deze verplichtingen staan concreet opgesomd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.

Hulp:

- ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, artikel 36 van de IOAW en artikel 36 van de IOAZ;
- bijstand als bedoeld in artikel 7 Participatiewet;
- een uitkering als bedoeld in artikel 5 IOAW en artikel 5 IOAZ;
- inkomensondersteuning op grond van de artikelen 108, eerste lid, en 147, eerste lid, Gemeentewet;
- maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo;
- jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet;
- schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de Wgs; of
- een vervoersvoorziening als bedoeld in hoofdstuk 6 (vervoer naar school).

Hulp in natura: hulp of zorg die de gemeente voor de inwoner inzet.

Hulp-op-maat: een op de inwoner afgestemde voorziening.

- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Wmo: een maatwerkvoorziening (in natura of als Pgb).
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Participatiewet: een voorziening bij de arbeidsinschakeling die speciaal op de inwoner is afgestemd of bijzondere bijstand.
- Als het gaat om schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: op de inwoner afgestemde hulp bij het aflossen van schulden.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Jeugdwet: een voorziening die op een jongere of zijn ouders is afgestemd als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet.

Hulpvraag: de behoefte aan ondersteuning die de inwoner bij de melding heeft.

Inkomen: het inkomen, uit artikel 32, lid 1 van de Participatiewet. Gaat het om vervoer naar school (hoofdstuk 6) dan wordt onder inkomen verstaan: inkomensgegeven als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Het inkomen wordt dan gemeten over het peiljaar (artikel 4, zevende lid, van de Wet op het primair onderwijs).

Inspraak: inspraak als bedoeld in artikel 150 van de Gemeentewet. Met inspraak wordt in artikel 10.1 van deze verordening ook bedoeld het recht om invloed uit te oefenen en over iets mee te beslissen.

Instelling(en): een organisatie die bedrijfsmatig zorg of hulp verleent.

Inwoner(s): de persoon die zijn woonplaats heeft binnen de gemeente volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek (titel 3, Boek 1 BW) en die daar rechtmatig verblijft. Gaat het om:

- Wmo-hulp, dan betreft het de ingezetene van de gemeente als bedoeld in artikel 1.2.1 Wmo en de ingezetene van Nederland die zich bij de gemeente meldt voor maatschappelijke opvang of beschermd wonen;
- jeugdhulp, dan betreft het de jeugdige die zijn woonplaats in de gemeente heeft op grond van artikel 1.1 Jeugdwet;
- schuldhulpverlening, dan betreft het degene die in de basisregistratie personen van de gemeente als ingezetene is ingeschreven.

Voor de toepassing van de hoofdstukken 9 en 11 wordt onder inwoner ook verstaan: de persoon die hulp van de gemeente heeft gehad maar zijn woonplaats niet meer daar heeft. Onder rechtmatig verblijf wordt verstaan: verblijf dat geen wettelijke belemmering oplevert voor hulp door de gemeente.

IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

Jeugdhulp: hulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Jongere(n): Als het gaat om de Jeugdwet: de jeugdige, bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet. Als het om werk en inkomen gaat: personen die jonger zijn dan 27 jaar.

Kind(eren): de minderjarige (0-18 jaar).

Jongerenwerk: activiteiten die bij 'Jimmy's' worden georganiseerd. Jimmy's is de plek en het netwerk van jongeren voor jongeren waar inspirerende en nuttige activiteiten worden georganiseerd. De jongerenwerkers helpen bij het proces van zelforganisatie door jongeren, ouders, vrijwilligers, maatschappelijke partners en ondernemers. De jongerenwerkers werken nauw samen met politie, BOA's, scholen, Voormekaar-teams en hulpverleners.

Levensonderhoud: de dagelijkse bestaanskosten, zoals kosten voor voeding, kleding, huur, energie, water en (zorg)verzekeringen.

Llv: de wetten die regelen dat gemeenten leerlingenvervoer aanbieden, dat wil zeggen de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra.

Mantelzorger(s): langdurig, vrijwillig en onbetaald zorgverlening aan een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende partner, (schoon)ouder, kind of ander familielid, vriend of kennis. Deze zorg wordt niet-beroepsmatig verleend voor minimaal 8 uur per week of langer dan 3 maanden.

Medewerker(s): de persoon die namens het college van burgemeester en wethouders optreedt.

Melding(en): het kenbaar maken van een hulpvraag aan de gemeente.

Normale dagelijkse activiteiten: noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen, bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wmo.

Persoonlijke situatie: alle omstandigheden, mogelijkheden en persoonskenmerken van de inwoner die van belang zijn.

Onderwijssoort: het soort onderwijs dat het kind nodig heeft gelet op zijn lichamelijke of geestelijke situatie.

Openbaar vervoer: openbaar toegankelijk personenvervoer dat met een vaste route en een vaste dienstregeling rijdt (of vaart). Daaronder valt ook een buurtbus.

Opstapplaats: plaats die is aangewezen door de gemeente, vanaf waar het kind (de leerling) gebruik kan maken van het vervoer naar school.

Ouders: ouders, voogden of verzorgers van de jongere.

Participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

Peiljaar: het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar begint, waarvoor een vervoersvoorziening voor leerlingenvervoer wordt aangevraagd.

Persoonlijk plan: een plan van aanpak dat de inwoner opstelt, waarin de knelpunten staan die de inwoner ervaart en de gewenste hulp wordt geïnventariseerd. Gaat het om jeugdhulp, dan wordt hieronder verstaan: een familiegroepsplan.

Pgb: persoonsgebonden budget.

Pgb-plan: een plan van aanpak dat de inwoner opstelt over de hulp die hij nodig heeft en die hij met het Pgb wil inkopen. In het plan geeft de inwoner onder andere aan welke hulpverlener op welke manier en op welke momenten de noodzakelijke hulp gaat geven en hoe de kwaliteit en de continuïteit van die hulp gewaarborgd worden.

PW: Participatiewet.

Reistijd: de tijd tussen het moment van het verlaten van de woning en de starttijd van de school volgens de schoolgids. Van deze reistijd mag maximaal 10 minuten worden afgetrokken als het kind gewoonlijk iets voor de start van de school aankomt op school. Voor de terugreis geldt de tijd tussen de eindtijd van de schooldag volgens de schoolgids en de aankomst bij de woning van het kind. Hierbij kan maximaal 10 minuten worden opgeteld voor een eventuele wachttijd voor openbaar vervoer of aangepast vervoer.

Richting: godsdienstige of levensbeschouwelijke richting.

Samenwerkingsverband:

1. voor het primair onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a, tweede en vijftiende lid, van de Wet op het primair onderwijs; of
2. voor het voortgezet onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 17a, tweede en zestiende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;

Samenwonenden: degenen die een gezamenlijke huishouding voeren als bedoeld in artikel 3 van de Participatiewet.

School: basisschool, speciale school voor basisonderwijs, of school waar speciaal of voortgezet onderwijs wordt gegeven.

SDOA: Sociale Dienst Oost Achterhoek.

SKJ: Stichting Kwaliteitsregister Jeugd. Dat is het beroepsregister voor jeugdprofessionals in Nederland.

Sociaal netwerk: huisgenoten of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt.

Speciaal onderwijs: onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

Uitkering(en): de bijstandsuitkering, de IOAW- of de IOAZ-uitkering.

Uitkeringsnorm: de maximale hoogte van een uitkering; dit is de bijstandsnorm uit de Participatiewet of de grondslag bedoeld in de IOAW of IOAZ. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met uitkeringsnorm bedoeld: de bijstandsnorm plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Vaderschapsactie: een procedure die de biologische moeder van een kind instelt tegen een (vermoedelijke) vader, als een kind buiten een huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt geboren, en de biologische vader het kind niet heeft erkend. Deze procedure dient om alimentatie van de vader te kunnen ontvangen en schept geen familierechtelijke band tussen de vader en het kind.

Vavo-onderwijs: voortgezet algemeen volwassenenonderwijs.

Vergoeding(en): Vergoeding van kosten. In het kader van hoofdstuk 6 (vervoer naar school): de gehele of gedeeltelijke bekostiging van reiskosten, bedoeld in artikel 4 Wet op het primair onderwijs, artikel 4 Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 4 van de Wet op de expertisecentra.

Verordening: bundeling van regels die door de gemeenteraad van Berkelland zijn vastgesteld.

Voorliggende voorziening(en): een voorziening op grond van een andere regeling of van een andere organisatie. Gaat het om bijstand, dan wordt ermee bedoeld een voorziening als bedoeld in artikel 5 onderdeel e van de Participatiewet.

Voormekaarteam(s): een door de gemeente Berkelland opgezet team van consulenten, die inwoners ondersteunen bij vragen op het gebied van zorg en welzijn, opvoeden, opgroeien, wonen en werken.

Voortgezet onderwijs: onderwijs als bedoeld in de Wet op het Voortgezet onderwijs.

Voorziening(en): hulp in de vorm van een dienst, activiteit, product, Pgb, geldbedrag, of een combinatie daarvan.

Wet: de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet, de Wet kinderopvang, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet op het primair onderwijs, de wet op het voortgezet onderwijs of de Wet op de expertisecentra.

Wettelijk minimumloon: het wettelijk minimumloon, bedoeld in de Wet Minimumloon en minimumvakantiebijslag. Voor personen jonger dan 21 jaar: het leeftijdsgebonden minimumloon op grond van het Besluit minimumloon en minimumvakantiebijslag.

Wgs: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wlz-instelling: een instelling die zorg verleent op grond van de Wet langsdurige zorg.

Wmo: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Wmo-hulp: de maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

Woning: de woonruimte waar de inwoner zijn hoofdverblijf heeft. Gaat het om vervoer naar school (hoofdstuk 6), dan is de woning de plaats waar het kind structureel (over een langere periode) en feitelijk verblijft.

Wsw: Wet sociale werkvoorziening

Wvggz: Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de normale dagelijkse activiteiten en het voeren van een gestructureerd huishouden, als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

14 Van oud naar nieuw

In dit hoofdstuk zijn de laatste bepalingen opgenomen. Hier wordt geregeld welke **verordeningen** vervangen worden door deze verordening en wanneer deze verordening ingaat. In dit hoofdstuk staat ook dat de **gemeente** uitvoeringsregels kan vaststellen, en dat de gemeente van deze verordening kan afwijken als dit nodig is.

[Gemeentewet]

14.1 Uitvoeringsregels

De **gemeente** kan uitvoeringsregels maken over de onderwerpen die in deze **verordening** zijn geregeld. Deze uitvoeringsregels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van een (nadere) regeling. Beleidsregels geven aan hoe de gemeente met een bepaalde bevoegdheid omgaat. Met een (nadere) regeling worden bepaalde regels van de verordening verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze uitvoeringsregels te maken wordt begrensd door de **wet**.

14.2 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule)

De **gemeente** kan afwijken van een bepaling uit deze **verordening**. Dit kan als toepassing van die bepaling volgens de gemeente een onredelijke uitkomst heeft voor de **inwoner** of voor een ander die direct bij het besluit betrokken is.

14.3 Intrekken oude verordeningen

De volgende verordeningen worden ingetrokken op de datum dat deze **verordening** ingaat:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020, vastgesteld door de gemeenteraad op 26 mei 2020;
- Verordening Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 28 oktober 2014;
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Berkelland 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 23 juni 2015;
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Berkelland 2018, vastgesteld door de gemeenteraad op 12 juni 2018;
- Gewijzigde verordening cliëntenparticipatie Sociale Dienstt Oost Achterhoek 2019, vastgesteld door de gemeenteraad op 15 oktober 2019;
- Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Berkelland 2019, vastgesteld door de gemeenteraad op 19 maart 2019;
- Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Berkelland 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 2 december 2014;
- Verordening individuele studietoeslag gemeente Berkelland 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 2 december 2014;
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Berkelland, vastgesteld door de gemeenteraad op 20 februari 2018;
- Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Berkelland 2018, vastgesteld door de gemeenteraad op 12 juni 2018)

14.4 Overgangsrecht

1. Een maandelijkse **voorziening** of **uitkering** blijft ook na 31 december 2020 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de **gemeente** een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen.
2. Een **aanvraag** die de **inwoner** heeft ingediend vóór 1 januari 2021 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze **verordening**. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de **IOAW** en de **IOAZ** die is ingediend vóór 1 januari 2021 geldt iets anders. De gemeente behandelt deze **aanvraag** volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van een van de bij 14.3 genoemde ingetrokken verordeningen, past de gemeente die ingetrokken verordening toe.

14.5 Verordening sociaal domein Berkelland 2021

1. Deze verordening wordt genoemd: Verordening sociaal domein **gemeente** Berkelland.
2. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2021.
   Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Berkelland in zijn openbare vergadering gehouden op [datum] 2020,

de griffier, de voorzitter

Regionale Cliëntenraad Participatiewet
Sociale Dienst Oost Achterhoek
http://clientenraadparticipatiewet.sdoa.nl

Dagelijks Bestuur van de
Sociale Dienst Oost Achterhoek

Datum: 11 juni 2020
Onderwerp: advies Verordening sociaal domein

Geacht bestuur,

De cliëntenraad heeft met tevredenheid en waardering kennis genomen van uw antwoord op ons preadvies betreffende de Verordening Sociaal Domein. Uw brief d.d. 28 mei 2020 is uitgebreid en duidelijk. Een aantal adviezen zijn door u overgenomen.

Hierdoor kan ik u berichten dat in de vergadering van de cliëntenraad op 11 juni 2020 is besloten om het preadvies om te zetten in een definitief advies.

Vertrouwende u hierbij voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens de cliëntenraad SDOA,

A.G.M. Olthof
voorzitter

gemeente Berkelland

Welzijnsraad

Contactpersoon: M. Schulenberg-v.d. Werf
***T:** 06-18201161 **E:** m.schulenberg@gemeenteberkelland.nl*
Secretariaat: J. Reijgersberg-van Grootveld
***E:** welzijnsraad.berkelland@kpnmail.nl*
Website: www.welzijnsraadgemeenteberkelland.nl

Het College van burgemeester
en wethouders van Berkelland
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Ons kenmerk : MS / 2020 /
Onderwerp : 1 verordening sociaal domein
Verzonden : 29 MEI 2020

Geacht college,

Met genoegen hebben wij de nieuwe verordening voor het sociaal domein gelezen.
De Welzijnsraad is blij dat ze de gelegenheid heeft gekregen om mee te lezen en mee te denken.
Het is een prettig te lezen verordening, in begrijpelijke taal. Het is jammer dat niet volledig in B1 geschreven kan worden, vanwege de juridische aspecten. Dit is begrijpelijk.
De Welzijnsraad is tevreden met het resultaat.

Wel geven we u graag nog enkele aandachtspunten mee om de nieuwe verordening te optimaliseren.

Aandachtspunten

2.1.1. Meldingen

Is het mogelijk om duidelijker aan te geven waar mensen contact kunnen leggen voor lokale meldingen? Tot nu toe is het op de gemeentelijke website niet eenvoudig te vinden. Misschien helpt een link naar onder andere de Berkellandwijzer.

2.1.1. Doel en procedure van een gesprek

Graag benadrukken wij het belang van het doorvragen of behoefte bestaat aan een cliëntondersteuner. Dit gebeurt al wel, maar mag naar onze mening nadrukkelijker.

Vriendelijk verzoeken wij u nog even aandacht te schenken aan de genoemde punten.

Vragen?

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u ons bereiken, via onze ambtelijke ondersteuning mevrouw Schulenberg-van der Werf (tel. 0545-250533 of 06-18201161).

Met vriendelijke groet,

Welzijnsraad gemeente Berkelland,

J. Reijgersberg-van Grootveld.
secretaris.

C. Terleth.
voorzitter.